

Jesenice dz

NOVICE
ACRONI

220070180,2

COBISS

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE

NOVICE

INTERNI INFORMACIJSKI ČASOPIS, ŠTEVILKA 2, FEBRUAR 2007

Postnina plačana pri pošti 4270 JESENICE

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE

Trg Toneta Čufarja 4
4270 JESENICE

TISKOVINA

S posodabljanjem sistema spremljanja rabe energije smo v zadnjih petih letih znižali porabo energije na enoto proizvodnje za dobrih 10 odstotkov.

Emisije CO₂ pa smo v dvajsetih letih zmanjšali kar za 87 odstotkov.

sij
skupina

Slovenska industrija jekla

stran 4

NELOČEVANJE ODPADKOV SI BODO LAHKO PRIVOŠČILI LE ŠE BOGATI

Nova okoljska dajatev za mešane komunalne odpadke bo zagotovila, da bodo tisti, ki svoje odpadke ločujejo, plačevali manj kot tisti, ki polnijo le en zabojnik. Zneski bodo odvisni od količine neločenih odpadkov. Še letos bomo dobili novo okoljsko dajatev za mešane komunalne odpadke. Ta naj bi spodbudila ločevanje in predpisan volumen komunalnih odpadkov skrčila z zdajšnjih 60 litrov tedensko na osebo na zgolj 20 litrov. Nova predvidena okoljska dajatev bo usmerjena predvsem v občane in izvajalce javnih služb na lokalni ravni. Oboje bo skušala spodbuditi k doslednemu izvajanju ločenega zbiranja odpadkov, s čimer se bo občutno zmanjšala količina odpadkov, ki jih je treba odložiti na odlagališčih.

stran 7

PANTZEVO PRIZNANJE ZA LETO 2006 JE PREJEL DR. SLAVKO AŽMAN

Pantzevo priznanje je bilo prvič podeljeno leta 1973, in sicer ob stoletnici izuma postopka za pridobivanje feromangana v plavžih. Imenuje se po avtorju tega izuma, tehničnemu ravnatelju Kranjske industrijske družbe, inženirju Lambertu Pantzu, ki ni bil samo vrhunski metalurg in izumitelj, sodobniki so ga cenili predvsem kot velikega človeka. Priznanje se podeljuje za življenjsko delo pri razvoju podjetja, in sicer kot moralna potrditev prejemniku, da v naših očeh uživa enako spoštovanje in ugled kot nekoč veliki izumitelj Pantz.

stran 15

1. MARKETINŠKO RAZVOJNA KONFERENCA ACRONI – MERKUR

V mesecu januarju je v Acroniju potekala prva marketinško razvojna konferenca z našim poslovnim partnerjem Merkurjem. Pregledali smo dosedanje sodelovanje, predstavili razvojno trženjsko strategijo Acronija in zaključene ter načrtovane investicije. Pripravili smo tudi predstavitev izdelkov Acronija s poudarkom na tistih, katerih prodajo želimo v prihodnje še povečati. Predstavili smo njihove tehnične karakteristike ter namene uporabe.

stran 21

SISTEM KONTROLE RAVNOSTI PLOČEVINE NA VALJAVSKEM STROJU SENDZIMIR

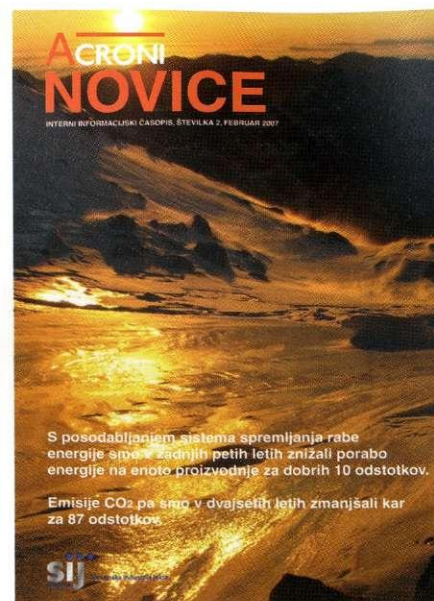
Za valjavski stroj Sendzimir mirno lahko rečemo, da je najbolj obremenjen agregat v obratu Hladne predelave, saj predela ves material, ki se tam predeluje. Ker neprestano deluje že 28 let, si je več kot samo "prislužil prenovu". Z zaključeno modernizacijo smo valjavski stroj postavili ob bok najnovejšim tovrstnim strojem ter dosegli, da se nam na široko odpirajo vrata do kupcev, katerih zahteve po ravnosti pločevine so izredno visoko postavljene in stroge.

stran 38

ALPSKI SMUČARSKI KLUB (ASK) KRANJSKA GORA

Društvo z imenom "ASK KRANJSKA GORA" je bilo ustanovljeno konec leta 1983 kot samostojno društvo, s ciljem pospešiti vadbo alpskega smučanja in zagotoviti sredstva, ki bodo prizadevnim in nadarjenim omogočila vrhunsko vadbo in s tem uvrstitev v državno reprezentanco.

S posodobljenim sistemom spremljanja rabe energije smo v zadnjih petih letih znižali porabo energije na enoto proizvodnje za dobrih 10 odstotkov.

Emisije CO₂ pa smo v dvajsetih letih zmanjšali kar za 87 odstotkov.

Novice

interni informacijski časopis

Acroni, d. o. o.,
član skupine
SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.

Številka 2
Februar 2007

Uredniški odbor:

Ljubo Osovnikar
Polonca Marjanovič
mag. Barbara Habe Sintič
mag. Alenka Kosmač
Nataša Karo

Fotografija na naslovnici:
Franci Pogačar

Fotografije:

Tone Kelbl
mag. Barbara Habe Sintič
Arhiv Acroni
Arhiv Metal
spletne strani
Uroš Grabner
© crashgroup.net

Uredništvo:

Acroni, d. o. o.
Cesta Borisa Kidriča 44
4270 Jesenice

Prelom in tisk:

Zip center, d. o. o.
Koroška cesta 14
2392 Ravne na Koroškem

Novice izhajajo enkrat mesečno.

Naklada:

2.200 izvodov

ACRONI – ENERGETSKO UČINKOVITO PODJETJE

Dušan Novkovič, svetovalec za energetiko

Energija je že dolgo strateško pomembna dobrina, ki v zadnjih letih postaja vedno pomembnejša in nič ne kaže na spremembo tega trenda v prihodnosti. Predvidevamo lahko, da bo na razvoj energetskega sektorja v svetu še vedno vplivala dinamika proizvodnje in potrošnje fosilnih goriv in električne energije pa tudi izraba obnovljivih virov energije in zviševanje energetske učinkovitosti v vseh gospodarskih sektorjih.

Človek je s svojim nepremišljenim delovanjem že globoko posegel v naravo, kar se kaže v spremembah podnebja in vse pogostejših naravnih nesrečah. Prav izraba obnovljivih virov energije oz. energetska učinkovitost na vseh področjih rabe energije pa je pomemben element za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov.

Za naše podjetje lahko trdimo, da spada med energetske učinkovita podjetja, kar potrjuje tudi priznanje "Energetske učinkovito podjetje", ki smo ga prejeli v letu 2005. Na priznanje smo lahko ponosni vsi – tako redno zaposleni kot zunanji sodelavci in izvajalci, ki v zadnjih letih z nami sodelujejo pri posodabljanju naših proizvodnih zmogljivosti – saj pomeni, da sta bili naša usmeritev in politika razvoja pravilni.

Z investicijskimi vlaganji v sodobno tehnologijo in s posodabljanjem sistema spremljanja rabe energije smo v zadnjih petih letih znižali porabo energije na enoto proizvodnje za dobrih 10 odstotkov, in to kljub proizvodnji zahtevnejših izdelkov. Poleg energetske učinkovitosti in s tem nižjih stroškov poslovanja smo povečali obseg proizvodnje, izboljšali pogoje dela ter zmanjšali vplive na okolje, kar nas uvršča med sodobne svetovne jeklarne.

Slovenija se je s podpisom Kjotskega protokola zavezala zmanjšati emisije toplogrednih plinov do leta 2012 za 8 % (glede na izhodiščno leto 1986). V našem podjetju tudi na tem področju nismo sedeli križem rok. Emisije CO₂, ki so v letu 1986 znašale preko 700.000 t, smo vsa ta leta zniževali, tako da so v letu 2006 znašale le še nekaj več kot 93.000 t. Če se izrazim v odstotkih, zmanjšali smo jih kar za 87 %.

Osnovo za učinkovito rabo energije predstavlja obvladovanje spremljanja rabe energije, zato že kar nekaj let gradimo energetske poslovno-informacijske sisteme. Sistem temelji na avtomatskem zajemu podatkov o porabi energije in obsegu proizvodnje. Nadgrajujemo ga s ciljnimi spremljanjem rabe energije oz. širše – energetskega managementa. To pomeni skupino organizacijskih, tehničnih in vedenjskih aktivnosti za upravljanje z energijo s ciljem ekonomsko upravičenega zniževanja rabe energije in stroškov zanjo ter ohranjanja doseženega napredka. Je dinamičen in stalen proces, ki mora biti prilagojen vsem vidikom poslovanja in razmeram v podjetju. Aktivnosti in prizadevanja v podjetju so usmerjena v odgovoren

odnos do okolja in učinkovito rabo energije. Sistem ravnanja z energijo je sestavni del sistema ravnanja z okoljem in sistema obvladovanja kakovosti, kar dokazujejo tudi osvojeni standardi ISO 9001, ISO 14001 in OHSAS 18001. Zavedamo se, da lahko le energetske učinkovite in okolju prijazne podjetje v današnjem času uspeva in ima zagotovljeno mesto tudi v prihodnosti. Zanesljivo lahko trdimo, da z vsemi ukrepi in aktivnostmi na področju energetike uspešno obvladujemo rabo in stroške za energijo.

ACRONI je energetske dokaj intenzivno podjetje. Ogromno vložene energije se v tehnološkem procesu preko hladilnih sistemov odvede v okolico, zato na tem področju lahko upravičeno pričakujemo velike aktivnosti in spremembe. Vračanje industrijske toplote nazaj v proizvodni proces oziroma izraba le te v druge namene (ogrevanje, hlajenje, ...) je odvisna tako od tehnično-tehnoloških rešitev kot tudi od ekonomske upravičenosti posameznih investicij. Pričakujemo, da bodo pogoji za tovrstne rešitve v prihodnosti ugodnejši, kot so bili do sedaj.

Prepričan sem, da bo inovativnost nas zaposlenih tudi na področju energetske učinkovitosti predstavljala učinkovito uporabo znanja tehnološkega razvoja in bo trend povečevanja tako energetske kot proizvodne učinkovitosti tudi v bodoče pozitiven.

Iz podatkov spremljanja energetske učinkovitosti lahko razberemo, da smo na tem področju v zadnjih letih storili veliko, vendar so pred nami že nove zahteve in naloge. Pretekli uspehi naj bodo vzpodbuda za nove pristope in ukrepe ter iskanje novih priložnosti za še večjo učinkovitost.

NELOČEVANJE ODPADKOV SI BODO LAHKO PRIVOŠČILI LE ŠE BOGATI

Vir: Finance, Andreja Purkat, predstavnica vodstva za okolje ter varnost in zdravje pri delu

Nova okoljska dajatev za mešane komunalne odpadke bo zagotovila, da bodo tisti, ki svoje odpadke ločujejo, plačevali manj kot tisti, ki polnijo le en zabojnik. Zneski bodo odvisni od količine neločenih odpadkov.

Še letos bomo dobili novo okoljsko dajatev za mešane komunalne odpadke. Ta naj bi spodbudila ločevanje in predpisan volumen komunalnih odpadkov skrčila z zdajšnjih 60 litrov tedensko na osebo na zgolj 20 litrov. Nova predvidena okoljska dajatev bo usmerjena predvsem v občane in izvajalce javnih služb na lokalni ravni. Oboje bo skušala spodbuditi k doslednemu izvajanju ločenega zbiranja odpadkov, s čimer se bo občutno zmanjšala količina odpadkov, ki jih je treba odložiti na odlagališčih.

Nova dajatev zahteva določene prilagoditve. Današnji sistem temelji na standardiziranem volumnu mešanih odpadkov, kar pomeni, da tisti, ki ločujejo, plačujejo enako kot tisti, ki ne. Sedaj pa

bo potrebno volumen količine odpadkov meriti. V ta namen pa bo potrebno po zgledu tujine zabojnike opremiti s posebnimi čipi, kar bo omogočilo spremljanje količine odpadkov preko računalniške mreže. Ni enako, ali je zabojnik popolnoma poln ali pa je napolnjen le polovično.

Ravnanje z mešanimi komunalnimi odpadki, ki pristanejo na deponiji, se bo, podobno kot v tujini, izredno podražilo. To pa pomeni, da se bodo zvišale tudi cene za gospodinjstva. Koliko manj bodo plačevali tisti, ki bodo ločevali, je odvisno od tega, koliko mešanih odpadkov bo ostalo v njihovem zabojniku.

Ločeno zbiranje odpadkov, ki ga je pričakovati, ne pomeni, da bodo občani dobili posebne dodatne zabojnike. To ni smiselno, saj je potrebno embalažo pred recikliranjem vedno ločiti glede na sestavo materiala. Raziskava, ki je bila izvedena, je pokazala, da je na embalažo odpadlo kar 70 odstotkov vseh gospodinjstev odpadkov.

Cilj vsega tega je manj odloženih odpadkov in predelati 60 odstotkov embalaže. Slovenija je pred težko nalogo,

saj mora po zahtevah EU do leta 2012 predelati vsaj 60 odstotkov svoje odpadne embalaže. K temu naj bi pripomogla tudi avgusta lani sprejeta Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Ta Uredba določa precej ukrepov za vse, ki nastopajo v življenjskem ciklu embalaže. Dokler država ni imela nadzora nad količino embalaže, je bilo le-te na trgu vsako leto več. Odkar pa je to področje začela urejati, so se količine ustalile. Sedaj bo potreben večji nadzor nad zbiranjem in predelavo odpadne embalaže, da se bo lahko dosegel cilj predelati 60 odstotkov embalaže.

Kljub temu, da je Slovenija z ekološkimi otoki kar dobro opremljena, se odpadne embalaže zbere premalo. Zakon namreč določa, da mora biti na 300 do 500 prebivalcev vsaj en ekološki otok, v praksi pa je njihovo število odvisno od razpršenosti naselitve.

Odpadki niso nekaj grdega in umazanega, ampak surovina za proizvodnjo novih izdelkov. Sistem ločenega zbiranja odpadkov ne bo učinkovit, če se vanj ne bo vključil vsak občan, saj je od tega odvisno, ali bo nek odpadek končal na odlagališču ali v predelavi.

VARNOST DOMA: PREPREČIMO NEZGODE – 2. del

Lidija Kunšič,
Erik Stritih, strokovni delavec VZD

NEVARNE KEMIKA LIJE

Kemikalije imajo v človekovem življenju pomembno vlogo. Večina tistih, ki jih uporabljamo v vsakdanjem življenju, ni nevarna, če jih le pravilno uporabljamo in njihove ostanke pravilno odvržemo, kar se v praksi pogosto ne dogaja. Takšno obnašanje povzroča, da tudi nekatere nenevarne snovi postanejo nevarne, tako za naše življenje kot tudi za širše okolje. Zaradi tega jih pogosto povezujemo in pojmuemo s "strupi", čeprav so dejanski strupi tiste kemikalije, ki povzročajo bolezni ali smrt tudi ob stiku ali zaužitju zelo majhnih količin. Tveganje, kateremu smo lahko izpostavljeni ob nepravilnem ravnanju s kemikalijami, ne glede na to ali jih uporabljamo v vsakdanjem življenju, je glede na okoliščine različno. Snovi so lahko eksplozivne, vnetljive, rjavé, strupene itd. Nekatere pa so lahko nevarne tudi zaradi lahkega kontakta z drugimi snovmi ali objekti v okolici.

Strupenost, kot lastnost teh snovi, ima poseben pomen. Razlikujemo dve vrsti strupenosti. Tako imenovana akutna strupenost se pojavlja v primerih, ko smo naenkrat izpostavljeni vplivu večje količine ene ali več teh snovi. Na drugi strani lahko kronično strupenost povzročajo snovi, katerih vplivi se ponavljajo v daljšem času, ob relativno nizki intenziteti dejstva kemikalije.

Kemikalije v čistilih

Čistilna sredstva, praške za pomivanje posode in perila lahko razdelimo na čistila za čiščenje zamašenih odtokov, pečic in stranišč, univerzalna čistila z amoniakom, dezinfekcijska sredstva,

tekoča čistila, čistila za toaletne prostore, čistilne praške, sredstva za pomivanje posode ter čistila za preproge in oblaženo pohištvo.

- Čistila za čiščenje zamašenih odtokov, pečic in stranišč – ta čistila pogosto vsebujejo natrijev hidroksid (NaOH), ki je zelo strupen in jedek lug.
- Univerzalna čistila z amoniakom (NH_3) (za odstranjevanje madežev z oblačil ter umazanije s tal in sten) – ta sredstva, ki vsebujejo amoniak, lahko povzročijo alergične reakcije (izpuščaje, rdečico) ob nezaščiteni koži.
- Dezinfekcijska sredstva – ta sredstva za čiščenje sanitarij vsebujejo belila (klor), fenole in krezole, torej strupene in jedke kemikalije.
- Tekoča čistila – ta sredstva vsebujejo okoli škodljive snovi, kot so etanol ($\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$), amoniak (NH_3), formaldehid ter klor.
- Čistila za toaletne prostore – ta čistila pogosto vsebujejo natrijev hipoklorid, kljub temu, da je ravno klor eden od večjih onesnaževalcev vode in je strupen za ljudi.
- Čistilni praški – vsebujejo pralno kredo ali plovec in srebrni pesek z belili, mili in dišave, ki zaradi velike koncentracije lahko poškodujejo čistilne površine.
- Sredstva za pomivanje posode vsebujejo umetne snovi za razmastitev in pogosto tudi fosfate, ki škodujejo koristnim bakterijam v vodi.
- Čistila za preproge in oblaženo pohištvo vsebujejo detergente in luge, zaradi katerih so agresivni do okolja. Zato jih pogosto redčimo z vodo.

Zaščita

Glede na strupene snovi, ki jih uporabljamo v stanovanjih v vsakdanjem življenju, se moramo pred njihovimi negativnimi vplivi tudi ščititi. To lahko storimo tako, da vedno pazljivo preberemo navodila za uporabo, ne shranjujemo nepotrebnih kemikalij (če jih že shranjujemo, morajo biti zunaj dosega otrok in hermetično zaprte), pazimo, kam jih odvržemo, ter kupujemo le nujno potrebne količine teh snovi.

PREVIDNOST V KOPALNICI

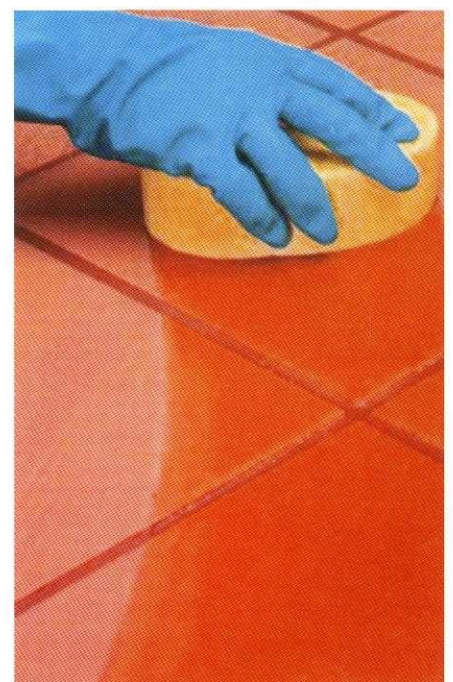
Med najpogostejše nesreče v kopalnici se

seveda štejejo **padci zaradi zdrsa** v kopalni kadi, kabini za prhanje, lahko pa tudi na mokrih ploščicah. Padce najbolj učinkovito preprečimo, če na tla položimo obloge z gumijasto podlogo, ki preprečujejo drsenje. Varnost bo večja, če bomo na steno nad kopalno kado in v kabini za tuširanje pritrdili ročaje za oporo pri vstopanju in izstopanju.

Uporaba tekoče tople (vroče) vode je lahko tudi nevarna. **Opeklinam** zaradi previsoke temperature vode se najlažje izognemo, če navadno pipo zamenjamo s termostatsko.

Možnost **utopitve** pri kopanju v kadi je večja, kot si predstavljamo. Ogroženi so predvsem starejši, pri katerih zadošča že nenadna slabost, in otroci.

V kopalnicah smemo uporabljati samo tiste **električne naprave**, ki so dodatno zaščitene pred vodo, sicer je njihova uporaba življenjsko nevarna. Ne sušimo si las s sušilnikom, dokler smo v kopalni kadi. Tudi električni brivnik uporabljamo takrat, ko nismo več v neposrednem stiku z vodo!

KAKO ZMANJŠATI MOŽNOST ZA NEZGODO:

- Ne hitimo! Za vsako opravilo si vzemimo dovolj časa!
- K delu pristopimo zbrano; nadziramo svoje gibe!
- Ne delamo, če smo utrujeni ali bolni!
- Pri delu s kemikalijami upoštevamo navodila in dobro pregledamo vsa opozorila o nevarnih lastnostih in obvestila o ravnanju v primeru nezgode!
- Zdravila in kemikalije shranjujemo v zaklenjenih prostorih ali omarah!
- Pri montaži in uporabi gospodinskih aparatov dosledno upoštevamo navodila proizvajalcev!
- Pri delu z vročimi predmeti in površinami v kuhinji uporabljamo rokavice za zaščito pred toploto!
- Pri vsaki uporabi ognja, plina in elektrike moramo biti še posebej pozorni!
- Tla in površine v kopalnici zaščitimo z oblogami, ki preprečujejo drsenje!
- Poskrbimo za red in dobro osvetlitev prostorov!
- Pri delu uporabimo primerna oblačila, obutev in zaščito!

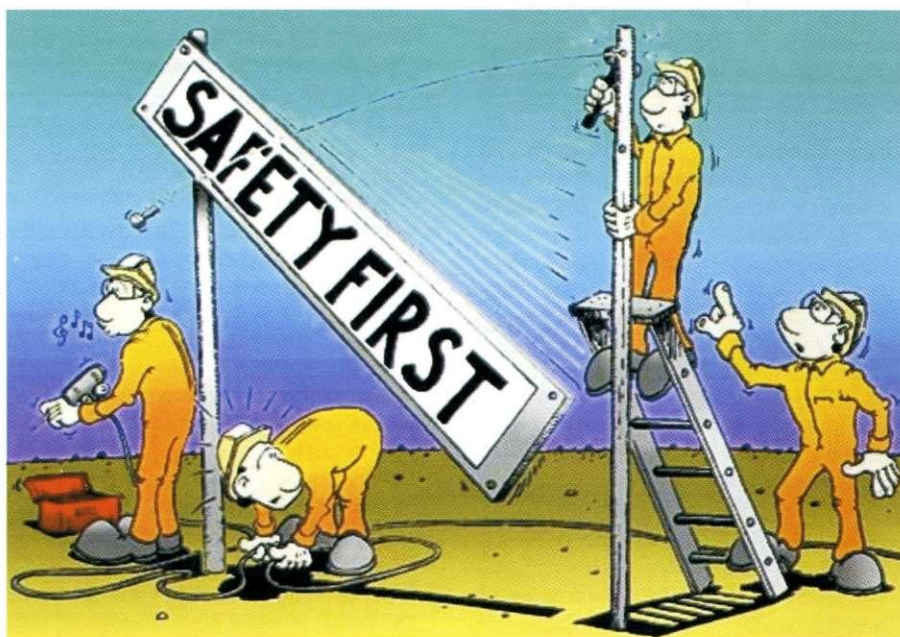
Mogoče presenetljiv podatek, pa vendar, najnevarnejše mesto, kjer se lahko poškodujemo, so naši domovi, saj se 31 % vseh smrtnih poškodb zgodi doma.

OSEBNA VAROVALNA OPREMA ZA GLAVO

Erik Stritih, strokovni delavec VZD

Osebnna varovalna oprema, v nadaljevanju OVO, služi delavcu za zmanjšanje tveganja nastanka poškodb in okvar zdravja, ki izvirajo iz nevarnosti delovnega mesta.

Kaj je podlaga za uporabo osebne varovalne opreme? Predvsem zakonodaja, in sicer Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu (Ur.l. RS, št. 89/99; in 39/05), in seveda ocena tveganja za varnost in zdravje pri delu, kjer se na podlagi nevarnosti določi, kakšna OVO je ustrezna.

Industrijske varovalne čelade zavarujejo glavo pred padajočimi predmeti ali pred udarci pri delu v rudnikih, na gradbiščih, v železarnah, kamnolomih, pri izkoriščanju gozdov in naftnih vrelcev; pri miniranju, gašenju požara, graditvi ali popravilu jeklenih in drugih konstrukcij ter postrojev, pri nakladalnih/razkladalnih delih; zavaruje glavo pred udarcem ob obok/strop in druge predmete v podzemeljskih prostorih.

Industrijska varovalna čelada, ki je bila načrtovana in izdelana za varovanje pred nevarnostmi električnega toka, varuje tudi pred udarom električnega toka pri naključnem dotiku z električnim vodom. Izdelujejo tudi čelade, ki so bile načrtovane in izdelane za uporabo v visokotemperaturnih okoljih, katerih učinki so primerljivi s tistimi pri temperaturi zraka 100 °C ali več in za katera je lahko značilna prisotnost infrardečega sevanja, plamenov ali večjih

količin staljene kovine.

Čelada naj bo dovolj velika, tako da varuje senca ter male možgane in se oprime glave, ne glede na gibanje delavca. Skrbeti moramo, da je prostor med zgornjim delom čelade in glavo zračen, pozimi pa je priporočljivo, da nosimo pod čelado kapo. Čelada mora imeti obliko, ki v čim večji meri odvede nanjo delujočo energijo. Varnostni učinek pri čeladi je tem večji, čim večja je razdalja med lupino in notranjo stranjo čelade z vložkom, ker ta razdalja služi za pot, v kateri se duši energija. Ta razdalja je ob straneh največ 15 mm, na vrhu (nad glavo) pa največ 40 mm.

Material, iz katerega je izdelana čelada, je v zadnjih letih izključno plastična masa. Konstrukcija čelade je taka, da zgornji del le-te prenaša dinamično in statično obremenitev. Udarec nanjo se porazdeli

po smeri in površini, tako da je pritisk na enoto površine glave manjši kot brez čelade. Če je bila čelada izpostavljena močnemu udarcu, jo je potrebno zamenjati, pa čeprav poškodbe niso vidne.

Na industrijski čeladi se ne sme uporabljati premazov, topil, lepil in samolepilnih etiket, razen če to dovoljuje proizvajalec.

Vprašanje uporabe ali neuporabe čelade na delovnih mestu je žal večno, kar je razvidno iz številnih poškodb glave in tudi iz letnih poročil inšpekcije dela. Predvsem na delovnih mestih, na katerih je uporaba čelade obvezna ves delavnik, prihaja do številnih kršitev.

Redno nošenje čelad dosežemo tudi s trajnim poučevanjem in opozarjanjem na nevarnosti. Samo s prisilo in grožnjami nam tega ne bo uspelo doseči, predvsem je potrebno povečati motivacijo za nošenje čelad.

Najpomembnejša je zavest o nevarnosti na delovnem mestu in prepričanje, da je za varno, zdravo ter uspešno delo uporaba OVO potrebna.

Primeri iz prakse

- Minulo leto se je delavec Acroni-ja z glavo udaril ob zapenjalno za nerjavne plošče v lužilnici. Delavec pri delu ni uporabljal čelade, sledila je poškodba glave (velja omeniti, da je sledil disciplinski ukrep).
- Nekaj let nazaj se je v hali Bluming-Štekel zgodila težka poškodba glave. Ko je delavec nepravilno zapenjal breme z verigo, se je le ta odpela ter delavca, ki ni uporabljal varovalne čelade, udarila po glavi.
- Na mostnem dvigalu je žerjavovodja uporabljal pručko kot pripomoček za odpiranje vrat. Ko je le-ta odhajal iz kabine, se je po nesreči spotaknil ob pručko, ki je padla iz žerjava. Spodaj se je nahajal delovodja, ki je uporabljal varovalno čelado. Posledica: rahla bolečina v vratu, brez poškodbe glave!

VARNOST JE V GLAVI, ... kaj to pomeni? Da JE potrebno nositi varovalno čelado in bomo varni? Verjetno je to še premalo, je pa začetek.

PANTZEVO PRIZNANJE ZA LETO 2006 JE PREJEL DR. SLAVKO AŽMAN

Tekst: Avguštin Novšak

Fotografije: Barbara Habe Sintič

Pantzevo priznanje je bilo prvič podeljeno leta 1973, in sicer ob stoletnici izuma postopka za pridobivanje feromangana v plavžih. Imenuje se po avtorju tega izuma, tehničnemu ravnatelju Kranjske industrijske družbe, inženirju Lambertu Pantzu, ki ni bil samo vrhunski metalurg in izumitelj, sodobniki so ga cenili predvsem kot velikega človeka. Priznanje se podeljuje za življenjsko delo pri razvoju podjetja, in sicer kot moralna potrditev prejemniku, da v naših očeh uživa enako spoštovanje in ugled kot nekoč veliki izumitelj Pantz.

Prejemnik tega priznanja za leto 2006, dr. Slavko Ažman, je nekoč zapisal: "Imel sem srečo, da sem na svoji poklicni poti prišel v stik z odličnimi praktiki in učitelji –

predvsem s prvim Pantzevim nagrajencem, dr. Marinom Gabrovškom – od katerih sem se mnogo naučil." Zato je prav, da se ob tej priliki spomnimo tudi drugih iz plejade prejemnikov Pantzevega priznanja, od katerih je črpal znanje: Bogomil Homovec, Ivo Arzenšek, Franc Mlakar, dr. Aleksander Rjazancev, Oskar Kuerner, Miroslav Nikolič, Lado Šketa, Avgust Karba, Stanko Čop, Alojz Prešern, Bogdan Stocca, Jožef Arh, Janko Perne, mag. Aleš Lagoja ter prof. dr. Vasilij Prešern.

Dr. Ažman je srednje šolanje zaključil z maturo na jeseniški gimnaziji leta 1966, diplomiral je leta 1976 na FNT, kjer je leta 1990 zagovarjal tudi magistrsko delo in leta 1998 obranil doktorsko disertacijo. Tako tema diplomske naloge (patentirana žica) kot magistrskega dela (jekla za kriogeno tehniko) in doktorske disertacije (vpliv vodika na mikrolegirana jekla) dokazujejo, da je svoje strokovno delovanje v celoti podredil metalurgiji. V Železarni Jesenice se je zaposlil leta 1975 v oddelku TKR-RO. Leta 1989 je bil imenovan za direktorja Sektorja za razvoj in raziskave, štiri leta kasneje, leta 1993,

je postal tehnični direktor Acronija. Še istega leta je bil kot vrhunski strokovnjak premeščen na koncern SŽ, kjer je postal regionalni manager. V tem času je postala paradigma Acronija poglobljeno sodelovanje in servisiranje kupcev, zato je zaradi bogatega poznavanja naših proizvodov prevzel posle product managerja za vse naše izdelke razen za elektropločevino.

Dr. Slavko Ažman je bil kot sodelavec in kasneje direktor Sektorja za razvoj in raziskave nosilec razvoja visokotrdnostnih in obraboodpornih jekel – s tega področja je tudi doktoriral – kot product manager je, kot že rečeno, razen elektropločevin strokovno pokrival celoten prodajni program, kot kasnejši direktor PC PDP je vse svoje znanje in napore vložil v razvoj tehnološkega postopka in opreme za predelavo debele pločevine ter postavil vizijo tega programa do leta 2010. Z realizacijo te vizije je ustvaril pogoje, v katerih Acroni postaja drugi proizvajalec nerjavne debele pločevine v Evropi. Pod njegovim vodstvom je proizvodnja tega izdelka narasla s 17 na 55 tisoč ton z obeti, da se v prihodnjem letu poveča za nadaljnjih deset tisoč ton. Že kot direktor sektorja RR je pokazal tudi izreden posluh za povezovanje tehnološkega razvoja s tehničnim. Pri svojem strokovnem delu je sodeloval s preko 30 poslovnimi partnerji in razvojnimi inštitucijami, objavil je vrsto strokovnih člankov in z referati sodeloval na različnih konferencah ter posvetovanjih. Za svoje razvojne dosežke je prejel več priznanj, med njimi tudi dve takrat zelo odmevni jugoslovanski priznanji na RAST-YU – zlati plaketi za jeklo NICRODUR in NIOMOL. Njegovi ožji sodelavci poleg visoke strokovnosti cenimo tudi njegove človeške lastnosti, saj je izredno odprt in komunikativen, izžareva neizmeren optimizem povezan z neprisiljenim smislom za humor, njegove besede in dejanja temeljijo na poštenih medsebojnih odnosih, zaradi česar mu lahko neomajno zaupamo. Vsakemu sogovorniku priznava pravico do enakopravnega dialoga, čeprav takrat, ko je prepričan v svoj prav, trmasto vztraja pri svojih stališčih, zaradi česar je v preteklosti že postavljaj na kocko tudi svojo kariero. Z veseljem podpre vsa prizadevanja, ki vodijo k spremembam in

napredku, najbolj pa se je izkazal pri vodenju skupin sodelavcev, ki so pripravljeni na pošteno sodelovanje in za doseganje zastavljenega cilja vložiti maksimalne napore. Prav gotovo so delavnost, trma in nagnjenost k timskemu delu prirojene lastnosti, ki pa jih je dr. Ažman kot gimnazijec dodobra izpilil na športnem področju v tako garaškem športu, kot je veslanje. Iz tega obdobja se namreč lahko pohvali z dvema bronastima kolajnama z evropskih prvenstev, ki ju je kot član blejskega četverca osvojil v mladinski in članski konkurenci. S športom pa ni prekinil niti tedaj, ko se mu je na življenjski poti pridružil Abraham. Vsi mu priznavamo, da ima kot dolgoletni predsednik Hokejskega kluba Acroni nemajhne zasluge, da nas naši hokejisti danes uspešno predstavljajo tudi na severni strani Karavank.

Prepričan sem, da Acroni brez dr. Ažmana ne bi bil to, kar danes je, zato se mu tudi v imenu vseh nekdanih in sedanjih sodelavcev zahvaljujem za njegov doprinos k razvoju podjetja in mu ob prejemu laskavega priznanja iskreno čestitam.

Pantzeva skulptura, ki jo je zasnoval umetnostni varilec mag.

Janez Krajnc, ponazarja šest osnovnih osebnostnih lastnosti inovatorja.

V decembru in januarju smo podelili priznanja sodelavcem, ki so s svojim delom bistveno prispevali k uspešnemu poslovanju Acronija. Za življenjsko delo na področju metalurgije je Pantzevo priznanje prejel dr. Slavko Ažman. O tem, kateri sodelavci so si prislužili priznanja za dosežke v preteklem letu, pa si lahko preberete v naslednjem prispevku.

V LETU 2006 SO INOVATORJI DOSEGLI ZAVIDLJIVE REZULTATE

Tekst: Avguštin Novšak

Fotografije: Barbara Habe Sintič

Spodbujanje zaposlenih k inovacijski dejavnosti v Acroniju doseže vrhunec z letnim srečanjem inovatorjev z upravo. Letošnjega, ki smo ga pripravili 18. januarja, se je poleg štirih članov uprave udeležila velika večina od skoraj sto povabljenih inovatorjev – vabljeni so bili vsi, ki so v letu 2006 prijavi vsaj tri izboljšave, in vsi prejemniki internih ter eksternih priznanj. Prvič smo v svoji sredini pozdravili tudi predstavnike obeh sindikatov, ki z vedno večjim zanimanjem spremljata inovacijsko aktivnost svojih članov in ostalih delavcev.

V pozdravnem nagovoru je namestnik direktorja Ljubomirja Osovnikarja poudaril pomen inovacijskega prispevka zaposlenih za uspešnost poslovanja, se zahvalil vsem inovatorjem za njihovo delovanje in jim za letošnje leto obljubil še več motivacijskih spodbud, ki naj bi v njihov krog pritegnile tudi ostale sodelavce. V nadaljevanju so se prisotni seznanili z rezultati inovacijske dejavnosti v letu 2006. Evidentiranih je bilo 40 predlogov na sto zaposlenih. Vsak šesti delavec Acronija je sodeloval v inovacijskih procesih, pri čemer prednjači Jeklarna, kjer je inovativen vsak tretji delavec. Bistveno se je povečala kakovost v letu 2006 uvedenih inovacij, saj se je inovacijski dobiček na zaposlenega povečal za več kot 50 %, na inovacijo pa za več kot 60 %.

Uvodnemu delu je sledila svečana podelitev priznanj in nagrad sodelavcem, ki so najbolj zaznamovali inovacijsko dejavnost v preteklem letu. Najprej so bili na vrsti inovatorji, ki so zastopali Acroni na razpisu GZS za najboljšo inovacijo. Obe naši inovaciji – **Razvoj nerjavnega duplex jekla za debelo pločevino** (mag. Alenka Kosmač in mag. Boštjan

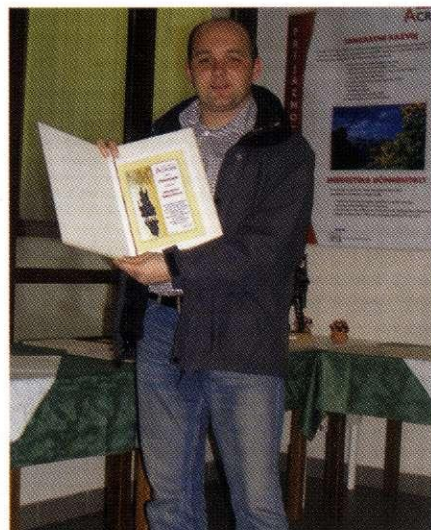
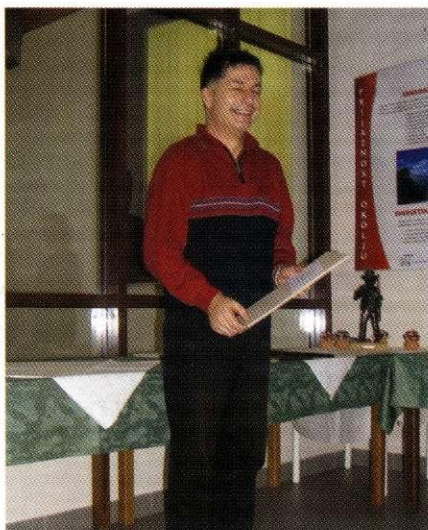
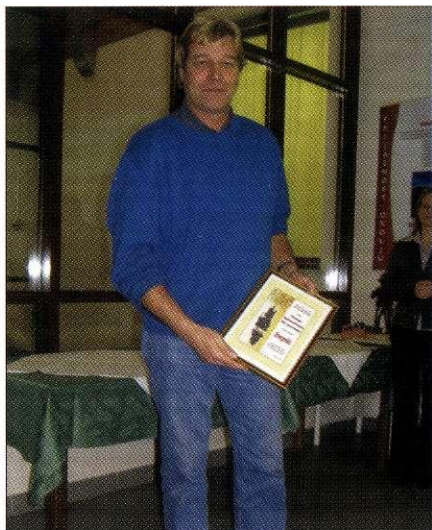
Pirnar) ter **Ciljno spremljanje rabe energije** (Dušan Novkovič in dr. Neda Karba) – sta na regijskem nivoju osvojili zlati priznanji; prva se je uvrstila tudi na tekmovanje na državnem nivoju. Acroni se je s tremi inovacijami predstavil tudi na slovenskemu forumu inovacij – Hevrekal'06. Vse tri inovacije – **Razvoj polgotove visokopermeabilne elektropločevine** (Martin Jeram), **Razvoj nerjavnega duplex jekla za debelo pločevino** (mag. Alenka Kosmač in mag. Boštjan Pirnar) ter **Razvoj MKM CrAl4 nerjavnega jekla za visokotemperaturne odporne folije** (mag. Alenka Kosmač, Stanislav Jakelj, Darko Gregorič in Jožef Triplat) – so se med 285 prijavljenimi uvrstile v ožji izbor petdesetih. Od internih motivacijskih nagrad je Zvonko Medja iz vzdrževanja Vroče valjarne za 31 realiziranih izboljšav prejel priznanje Inovator leta. Za spodbudo in pomoč sodelavcem pri prijavi 141 izboljšav je bila s priznanjem Animator leta nagrajena sodelavka kemije Jelka Rozman. Priznanje Menedžer idej leta je za sistematski razvoj podpornega okolja in inovacijske

klime v sektorju kemija prejela Milena Zalokar. Za ekonomsko najučinkovitejšo inovacijo sta prejela priznanje Inovacija leta mag. Alenka Kosmač in mag. Boštjan Pirnar iz oddelka Razvoj in raziskave za Dupleksno nerjavno jeklo za debelo pločevino. Inovacija leta s področja varnosti in zdravja pri delu je postala inovacija Zaščitni in delovni podest na VOD, sodelavcev vzdrževanja Jeklarna Silva Potrebuješa, Fikreta Siliča in Ešefa Terziča. Za uspešno realizirano prvo fazo Celovite ureditve odpravevanja v Jeklarni sta prejela priznanje Inovacija leta s področja ekologije Martin Brumat in Slavko Kanalec. Z namenom spodbujanja razmišljanja preko okvirov delovnega področja je priznanje Najbolj odštekana ideja leta prejel sodelavec Procesne avtomatike Sergej Savorgnani za predlog ogrevanja parkirišča pri upravni stavbi s hladilno vodo iz HVB. Za prehod svečanega dela v spontano druženje so poskrbeli udeleženci, ki jih je določil žreb. Na kvizu so morali odgovoriti na tri vprašanja iz logike, poznavanja sistema stalnih izboljšav in inovacij ter ekologije, pri čemer so pokazali zavidljiv nivo

znanja. Za trud so bili nagrajeni s praktičnimi nagradami. Prireditelj je dosegla višek z žrebanjem gorskega kolesa po sistemu "kolo sreče". Tako kot lani se je tudi letos izkazalo, da morajo inovatorji poleg znanja in poguma imeti tudi kanček sreče, saj je Fortuna izbrala enega izmed tistih, ki so na kolo prispevali samo po en listič s svojim imenom.

Sproščeno druženje ob prigrizku po zaključku protokolarnega dela srečanja in kar nekaj pohval in zahval, ki smo jih bili deležni v dneh po srečanju, je pokazalo, da si naši delavci podobnih srečanj želijo še več.

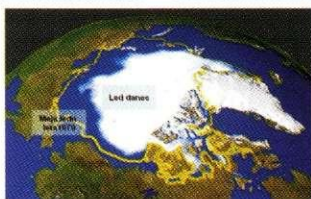

Emisija CO2 avtomobila s slabim izgorevanjem dosega

A – 300 kg/15.000 km

B – 1 tono/15.000 km

C – 10 ton/15.000 km

D – 4 tone/15.000 km

Z znižanjem temperature v stanovanju za 1 stopinjo zmanjšamo letne emisije CO2 za

A – 3 tone

B – če se ogrevamo z elektriko, nič

C – 300 kg

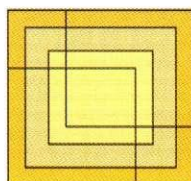
D – 30 kg

Koliko kvadratov vidiš na sliki?

A – 16

B – 7

C – 4

D – 9

Dva delavca izkopljeta dve jami v dveh dneh. Koliko časa prabi en delavec za eno jamo?

A – dva dni

B – 24 ur

C – en dan

D – tri dni

PROIZVODNJA V JANUARJU 2007

Branko Banko, tehnični direktor

S proizvodnjo v januarju ne moremo biti povsem zadovoljni. Mesec smo pričeli z manjšimi medfaznimi zalogami pred finalnimi obrati, predvsem zaradi prve faze rekonstrukcije potisne peči, nato pa se je 21. januarja porušil še obok pred predogrevno cono. Zaradi tega je potisna peč mirovala 103 ure in posledično je Vroča valjarna izvaljala 3.718 ton manj kot smo načrtovali. Tudi v Jeklarni ni bil v celoti dosežen operativni načrt proizvodnje in sicer zaradi nepredvidenih dogodkov, vendar to ni vplivalo na potek nadaljnje proizvodnje, ker je bila zadostna zaloga slabov. V Hladni valjarni je bila daljša ustavitev Sendzimir valjavskega ogrodka zaradi rekonstrukcije in remonta, kar bo močno vplivalo na končno proizvodnjo tudi v februarju. Skupno smo izdelali 24.545 ton končnih izdelkov in jih odpremili 28.847 ton.

JEKLARNA

1 V obratu Jeklarna je bil operativni načrt za januar 32.000 ton vlitih slabov dosežen 96 odstotno. Načrt je bil sorazmerno znižan, ker je jeklarna pričela obratovati šele 2. januarja, ko se je zaključil remont. Zaradi popravila ognjevzdržne obloge v EOP je bil 29. 1. načrtovan tudi krajši remont.

2 Vlitih je bilo 30.781 ton slabov, od tega 7.618 ton nerjavnih vrst jekel. Doseženi izplen na relaciji kovinski vložek/vliti slabi je bil januarja 84,34 odstoten. Skupni delež reklamacij predelovalnih obratov Jeklarni, vključno z nekorantnimi izdelki, je znašal 201 tona, kar predstavlja 0,6 odstotka proizvodnje. Plan proizvodnje ni bil dosežen predvsem zaradi izrednih dogodkov, ki so se zgodili v Jeklarni:

- 9. 1. prodor taline skozi ponovco pod EOP med prebodom
- 15. 1. pogorel el. upor 160 ton livnega žerjava in posledično požgani kabli na trasi celotnega žerjava
- 17. 1. zaustavitev žile v CL napravi – med odžlindranjem je bila poškodovana srajčka, tako da je nekaj jekla izteklo med valje segmenta 0 in zaustavilo žilo,
- 19. 1. eksplozija v EOP poškodovala opremo.

Pri vseh omenjenih ID je bila povzročena večja materialna škoda in izguba materiala, ki se odraža tudi v manjšem končnem izplenu Jeklarnе.

VROČA VALJARNA

V januarskem operativnem načrtu proizvodnje je bil predviden zagon Valjarne tretjega januarja, s čemer se je zaključila prva faza obnove potisne peči, ki se je pričela v drugi polovici decembra 2006. Januarski načrt je tako znašal 31.000 ton skupne proizvodnje. Začetek meseca je bil izredno obetaven, saj je bil zagon Valjarne že 2. januarja, torej dan pred načrtovanim rokom. Proizvodnja je preko meseca potekala večinoma po načrtu. V nedeljo 21. januarja zjutraj se je porušil obok pred predogrevno cono potisne peči. Sanacija in sušenje ter ogrevanje obnovljene peči je trajalo štiri dni in sedem ur. Ta dogodek je bil glavni vzrok, da mesečni načrt ni bil realiziran. Z dobrim in zanesljivim delom Valjarne do konca meseca je bilo v januarju zvaljanih 27.801 tona in še prevajanih 731 ton slabov. Nenačrtovanih zastojev je bilo 18,65 odstotkov, kar je izredno visoko in je posledica okvare potisne peči, vsi ostali zastoji so bili namreč zanemarljivo nizki. Izpleni meseca januarja niso na

nivoju načrtanih planov, saj zaostajajo za 1,3 odstotka. Vzrok za to so dimenzijska odstopanja debele nerjavne pločevine in prekomerni odrezki konstrukcijske pločevine, kot posledica načina programiranja valjanja, kar bremeni izključno Vročo valjarno.

HLADNA PREDELAVA

Kljub načrtovanim večjim ustavitvam dveh naših ključnih linij ZRM in CRNO smo januarsko mesečno proizvodnjo na HVT programu uspeli preseči za 282 ton, in to predvsem na grupi nerjavnih jekel. V ostalih kvalitativnih skupinah smo dosegli načrtovano proizvodnjo. Dober rezultat gre predvsem na račun večmesečnih priprav na omenjeno ustavitev in ustvarjanje ustreznih medfaznih zalog. Na TVT programu je proizvodnja znašala v okviru načrta. Po kvalitativnih skupinah pa smo na področju nerjavnih jekel zaostali predvsem zaradi pomanjkanja naročil. V sektorju priprava in luženje beležimo rekordno nizko proizvodnjo zaradi pomanjkanja vložka zaradi rekonstrukcije potisne peči v Vroči valjarni. V sektorju valjarna smo 15. januarja začeli z rekonstrukcijo na Valjavskem ogrodju ZRM. Vgradili smo nov sistem za merjenje ravnosti pločevine in zamenjali kontaktne merilnike debeline z brezkontaktnimi. Poizkusna proizvodnja je stekla 27. januarja, vendar se razmere do konca meseca še niso normalizirale. Na liniji CRNO smo poleg obsežnega letnega remonta, ki se je zaključil s testom tesnosti peči, izvajali tudi projekt povečanja hitrosti transporta traku v procesnem delu linije. Sama ustavitev linije je trajala od 22. januarja do 3. februarja.

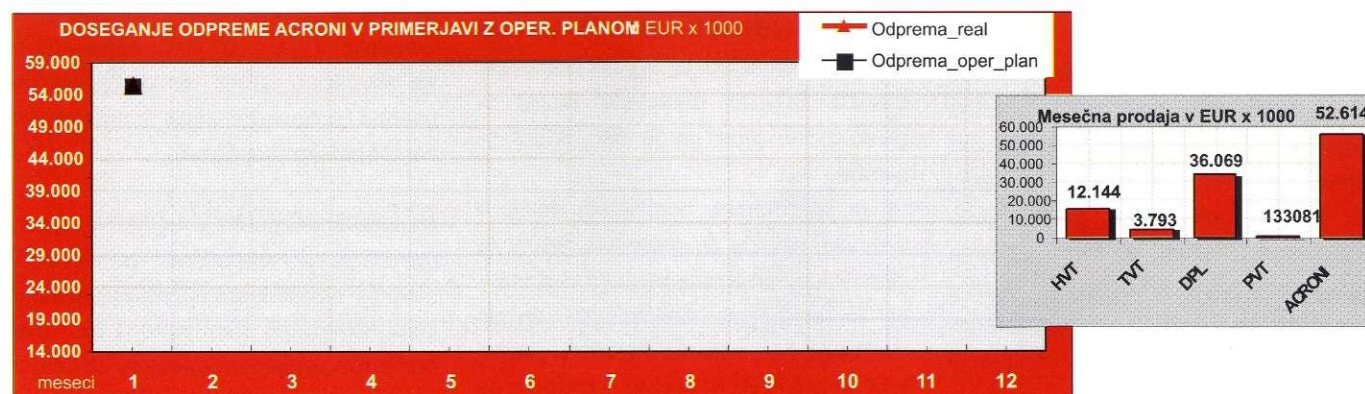
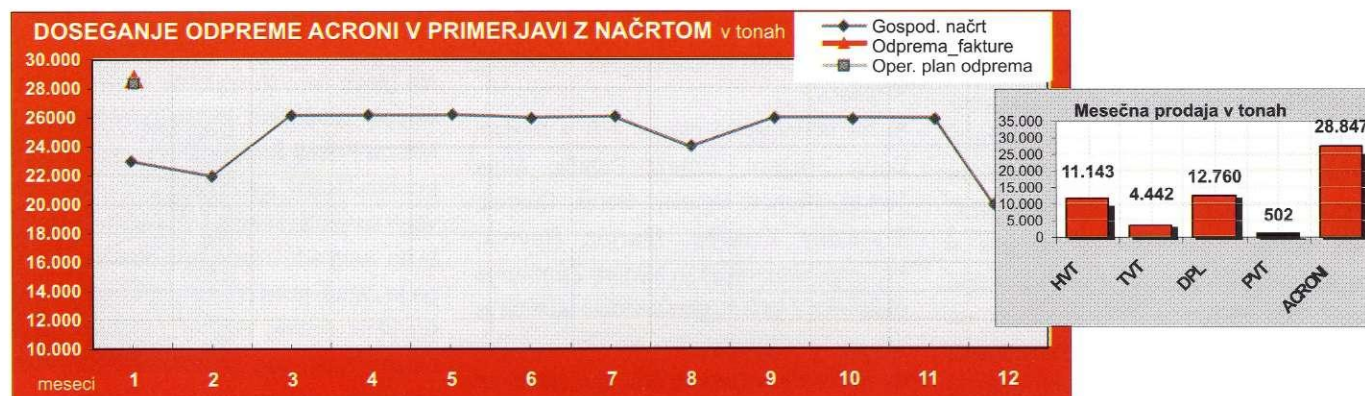
PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE

V mesecu januarju smo proizvedli 10.307 ton debele pločevine, kar predstavlja 98 odstotkov operativnega mesečnega načrta. Proizvodni načrt je bil na programu nerjavnih jekel presežen za 29 ton, proizvedli pa smo rekordnih 5.529 ton nerjavne pločevine. V primerjavi z januarjem 2006 smo proizvodnjo povečali za 38 odstotkov. Proizvodni načrt je bil presežen tudi na programu legiranih in poboljšanih jekel, proizvedli smo 1.499 ton in tako presegli načrt za 99 ton. Pričakovani pa nismo izpolnili na programu konstrukcijskih jekel, kjer smo ponovno zaostali za proizvodnim načrtom za 9 odstotkov. Proizvedli smo 535 ton hladno valjanih profilov in za 7 odstotkov presegli načrt. V sektorju mehanska obdelava smo skupaj na vseh agregatih razreza zrezali 13.982 ton debele pločevine, največ na sack liniji, in sicer rekordnih 5.065 ton. Tako visoka proizvodnja je posledica dobre založenosti linije z vložkom in dodatnih izmen rezanja. Manj uspešni smo bili na NC rezalnikih, kjer je prihajalo do pomanjkanja konstrukcijskega in toplotno obdelanega vložka. Na stiskalnici je bil v začetku meseca izveden remont, drugih večjih zastojev pa v tem sektorju nismo beležili. V sektorju toplotna obdelava smo toplotno obdelali 8.472 ton pločevine. Na Wellman-liniji je bilo pogašenih rekordnih 4.081 ton nerjavne pločevine. Večji zastoj je bil zabeležen na Wellman - Bellman peči, zaradi sanacije nosilcev v peči in dviga oz. spusta temperature je mirovala kar 16 dni. Na Wellman liniji smo izvedli sanacijo vročega bazena.

Obratovanje sektorja površinska obdelava je bilo skozi cel mesec nemoteno. Zluzena je bila rekordna količina nerjavne pločevine – 6.114 ton. Nemoteno je obratovala tudi peskarsko -lakirna linija. Občutno se je povečala količina plošč z naročeno antikorozijsko zaščito. Pobarvali smo 348 ton legirane pločevine. Žal je bil zaradi slabe kakovosti površine polno zaseden tudi tračni brusilni stroj.

POSLOVANJE V MESECU JANUARJU 2007

	NERJAVA JEKLA			JEKLA ZA ELEKTROPLOČEVINO						MALOOG LJ. in NAVAD. KON. JEK.			KON. LEGIR. in JEKLA za POBOLJ.			SKUPAJ		
	realiz.	plan		DINAMO, ELM Si			ELMAG			realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan	
	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%
JEKLARNA, PROGA																		
JEKLARNA	7.523	8.000	94	5.496	9.100	60	2.952	2.500	118	11.401	8.800	130	3.193	3.600	89	30.566	32.000	96
VALJARNA	7.715	9.000	86	5.955	8.150	73	1.057	1.900	56	9.537	8.500	112	3.018	3.450	87	27.282	31.000	88
IZDELKI ... PROIZVODNJA																		
HVT	1.018	800	127	6.242	6.200	101	1.502	1.500	100	214	200	107	507	500	101	9.482	9.200	103
TVT	147	300	49							3.246	3.000	108	828	900	92	4.221	4.200	101
DPL	5.529	5.500	101							3.278	3.600	91	1.498	1.400	107	10.306	10.500	89
PVT	-1									536	500	107				535	500	107
ACRONI	6.694	6.600	101	6.242	6.200	101	1.502	1.500	100	7.275	7.300	100	2.833	2.800	101	24.545	24.400	101
IZDELKI ... ODPREMA v tonah																		
HVT	1.200	1.200	100	7.588	7.300	104	1.616	1.900	85	186	200	93	552	500	110	11.143	11.100	100
TVT	301	300	100							3.130	3.100	101	1.012	1.000	101	4.442	4.400	101
DPL	7.001	7.000	100							3.975	4.200	95	1.784	1.800	99	12.760	13.000	98
PVT	0									502	500	100				502	500	100
ACRONI	8.502	8.500	100	7.588	7.300	104	1.616	1.900	85	7.793	8.000	97	3.348	3.300	101	28.847	29.000	99
IZDELKI ... ODPREMA v EUR X 100																		
HVT	4.919	4.959	99	5.661	5.493	103	946	1.122	84	126	135	93	491	473	104	12.144	12.181	100
TVT	1.477	1.372	108							1.572	1.563	101	745	776	96	3.793	3.711	102
DPL	31.510	31.563	100							2.624	2.797	94	1.947	1.864	104	36.069	36.223	100
PVT										330	323	102				330	323	102
ACRONI	37.905	37.894	100	5.661	5.493	103	946	1.122	84	4.322	4.495	96	3.183	3.112	102	52.614	52.438	100

POROČILO S 4. SEJE SKUPŠČINE LAMETE Z DNE 23. 1. 2007

Ludvik Bergles, direktor

Na dan, ko se je iztekel mandat članom Nadzornega sveta (NS), je bila po štirih letih sklicana 4. seja skupščine Lamete. V vmesnem času skupščine niso bile sklicane predvsem zato, ker lastninsko preoblikovanje slovenskega železarstva še vedno ni zaključeno in ker imajo delničarji Lamete še vedno na razpolago 93 % (10.437) neizkoriščenih delnic SIJ-a, ki čakajo na zaključek lastninjenja.

Dodaten razlog, da skupščin ni bilo, so tudi skromna finančna sredstva družbe (pridobili smo jih na račun zamenjave 7 % delnic SIJ-a za kupnino pri prodaji deleža Energetika, d. o. o., v letih 2003 in 2004) in težnja uprave ter NS, da se čim večji delež pridobljene kupnine nameni predvsem delničarjem Lamete za poplačilo njihovih manj izplačanih plač. Kot dober gospodar je uprava s soglasjem NS finančna sredstva, nekaj prek 110 milijonov SIT, plasirala na borzne trge doma in v tujini ter s svojim poslovanjem povečala denarno pokritje delnice Lamete za več kot 60 %. To pomeni, da imajo danes delničarji namesto 110 milijonov SIT na razpolago skoraj 190 milijonov SIT. Tokratna skupščina je bila sklicana predvsem zaradi imenovanja novega NS, sočasno pa je bilo delničarjem predstavljeno poslovanje družbe. V štirih oziroma osmih poslovnih poročilih je družba izkazovala za dobrih 13 milijonov tolarjev poslovnih odhodkov, kar je v povprečju 1,6 milijona SIT na leto ali polovico manj

kot znaša strošek enkratnega sklica skupščine. Na dnevnem redu so bile poleg imenovanja novih članov nadzornega sveta še naslednje točke: potrditev poslovnih poročil, potrditev nagrad članom NS in popravek statuta zaradi spremenjene zakonodaje.

Na skupščini je bilo podanih 387.450 glasov oziroma 34,54 % vpisanega osnovnega kapitala. Po posameznih predlaganih sklepih je bil izid glasovanja naslednji:

- 1) za otvoritev skupščine, ugotovitev sklepčnosti in imenovanje organov skupščine je glasovalo 75,93 % glasovalcev, proti pa je bilo 24,01 % glasov,
- 2) za seznanitev s poslovnimi poročili in razrešnico upravi in NS ter za nerazporeditev doseženega dobička v skupni višini 2,4 mio SIT je glasovalo 73,66 % glasovalcev, proti pa je bilo 26,11 % glasov,
- 3) za imenovanje članov NS v sestavi Boris Bregant, Ernest Pušnik, Mitja Torkar, France Smolej, Sonja Cuznar, Stanislav Erjavec, Marjan Ravnik, Polonca Marjanovič in Marjan Žurman je glasovalo 74,63 % glasovalcev, proti pa je bilo 25,31 % glasov,
- 4) za nagrade članom NS, kjer naj bi za delo v letu 2003 posameznik prejel neto znesek 44.000 SIT, v letu 2004 enak znesek, v letu 2005 naj bi vsak član prejel 66.000 SIT, je glasovalo 62,90 % glasovalcev, proti pa je bilo 36,87 % glasov,
- 5) za spremembo nominalnih delnic v kosovne delnice je glasovalo 96,76 % glasovalcev, proti pa je bilo 3,12 % glasov,
- 6) za povečanje osnovnega kapitala družbe je bilo oddanih 73,18 % glasov, proti je bilo 3,65 % glasov, vzdržanih pa

23,16 % glasov, kar je pomenilo, da sklep ni dobil zadostne $\frac{3}{4}$ večine in kot tak ni bil sprejet,

7) za uskladitev dejavnosti družbe s Standardno klasifikacijo dejavnosti je glasovalo 73,90 % glasovalcev, proti pa je bilo 25,85 % glasov, kar pomeni, da sklep ni sprejet zaradi nedosežene $\frac{3}{4}$ večine,

8) za oblikovanje sklada lastnih delnic je glasovalo 71,85 % glasov, proti pa je bilo 27,78 % glasov,

9) za imenovanje revizorja za leto 2006 je bilo oddanih 98,52 % glasov, proti pa je bilo 1,42 % glasov,

10) za potrditev čistopisa statuta je glasovalo 74,92 % glasov, proti pa 24,88 % glasov, kar pomeni, da sklep ni bil sprejet s potrebno $\frac{3}{4}$ večino glasov.

Od desetih predlaganih sklepov torej trije niso bili sprejeti, ker niso dobili zadostne $\frac{3}{4}$ večine glasov.

Ne glede na vse sprejete in nesprejete sklepe skupščine pa je pooblaščenka Milena Koselj Šmid v imenu vseh svojih pooblastiteljev napovedala izpodbijanje vseh sprejetih sklepov skupščine, ker naj bi po vpogledu v seznam udeležencev, ki ga je zahteval od predsednika skupščine odvetnik Andrej Rauter (pooblaščenec Milane Kos), bilo ugotovljeno, da je na seznamu zapisan tudi Uroš Soklič, ki pa se je na skupščino prijavil prepozno, šele v nedeljo, 21. 1. 2007, tako da je prijavo za skupščino izročil direktorju družbe osebno (dobeseden zapis iz notarskega zapisa poteka skupščine).

Nadaljevanje zgodbe o Lameti in njenih delničarjih je prepuščeno prihodnosti, novemu NS, kateremu želimo uspešno delo. Seveda pa člani starega NS kljub razrešnici ostajamo odgovorni za delo v preteklem mandatnem obdobju.

1. MARKETINŠKO RAZVOJNA KONFERENCA ACRONI – MERKUR

Monika Štojs, vodja marketinga

V mesecu januarju je v Acroniju potekala prva marketinško razvojna konferenca z našim poslovnim partnerjem Merkurjem. Pregledali smo dosedanje sodelovanje, predstavili razvojno trženjsko strategijo Acronija in zaključene ter načrtovane investicije. Pripravili smo tudi predstavitev izdelkov Acronija s

poudarkom na tistih, katerih prodajo želimo v prihodnje še povečati. Predstavili smo njihove tehnične karakteristike ter namene uporabe.

Na konferenci smo začrtali smernice za nadaljnje sodelovanje in sklenili, da so tovrstna srečanja pomembna za krepitev sodelovanja, zato jih bomo pripravili vsako leto. V prihodnje v Acroniju podobna srečanja načrtujemo še z nekaterimi poslovnimi partnerji.

PREDSTAVITEV DRUŽBE METAL RAVNE, ČLANICE SKUPINE SIJ – SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA

Anja Potočnik, pomočnica uprave za odnose z javnostmi v SIJ – Slovenski industriji jekla

Začelo se je davnega leta 1620 ...

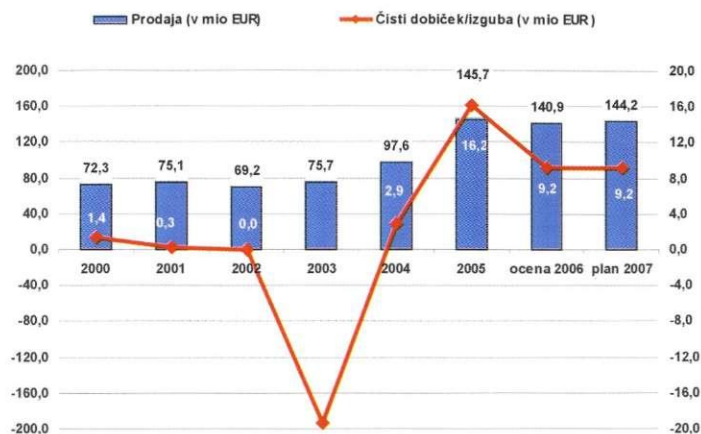
Jeklarstvo na Koroškem ima večstoletno tradicijo, saj prvi pisni dokument sega v daljno leto 1620. Že od samega začetka je podjetje poznano po svoji kakovosti in prejemih

številnih priznanj po vsem svetu. V svoji zgodovini je šlo jeklarstvo skozi dobre čase in številne krize, ki so močno vplivale na razvoj podjetja. Zadnja kriza je nastala z osamosvojitvijo Republike Slovenije, ko je podjetje praktično preko noči izgubilo trge nekdanje Jugoslavije, kamor je izvažalo 75 % svoje proizvodnje. V devetdesetih letih je šlo podjetje skozi sanacijo, ki se je uspešno končala z izdelčnim in tržnim prestrukturiranjem proizvodnje.

Metal Ravne, d. o. o., je podjetje za proizvodnjo plemenitih jekel z 975 zaposlenimi. Proizvodni program zajema paličaste proizvode iz orodnih, specialnih in konstrukcijskih jekel v kovani, valjani, luščeni in brušeni izvedbi za potrebe strojno predelovalne industrije, avtomobilske industrije,

gradbeništva, kovinsko predelovalne industrije, kemijske industrije, kmetijsko prehrabne industrije, medicinske in farmacevtske industrije ter elektro industrije.

Po izredno uspešnem letu 2005 so se razmere na prodajnem in nabavnem tržišču umirile. V Metalu Ravne so poslovno leto 2006 zaključili s čistim dobičkom v višini 8 milijonov EUR ter tako dosegli postavljene cilje.

Dodana vrednost na zaposlenega je lani znašala 37.848 EUR.

V podjetju so lani proizvedli okoli 109.000 ton odlitega jekla, kar je približno toliko kot v letu 2005, prodali pa okoli 75.000 ton izdelkov. Vrednost prodaje je znašala 141 milijonov EUR, od tega so na tuje trge prodali kar 80 %.

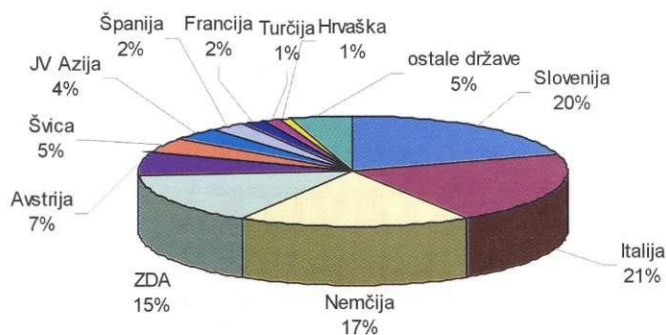
V letu 2007 naj bi se ugodne tržne razmere na jeklarskem trgu nadaljevale, kar potrjujejo že sprejeta naročila. V letu 2007 načrtujejo prodajo 79.000 ton končnih izdelkov in storitev, s katerimi bodo ustvarili prodajno realizacijo 144,2 milijona EUR,

in sicer predvsem na izvoznih trgih, kjer bodo realizirali 80 % prodaje. V primerjavi z letom 2006 bo količinska prodaja višja za 1,3 %, vrednostna pa za 2,7 %.

Valjanje na srednji progi

Prodaja po trgih za leto 2007

Rezanje gredice na bloomingu s torno žago

Leta 2006 se je začela intenzivne investicijske dejavnosti v Metalu Ravne. Poleg drugih investicij sta se začeli izvajati dve strateški investiciji, in sicer Nova kovačnica težkih odkovkov in Prenova valjarne gredic. V letu 2006 so za investicije namenili 14,5 mio EUR.

Izvedli so številne srednje velike investicije, ki sproščajo ozka grla v proizvodnji, znižujejo proizvodne stroške in so ekološko naravnane. Pomembnejše med njimi so: v jeklarni Procesno vodenje legiranja, v kovačnici Žarilna peč, Obnova hladilne peči št. 9 in Rezkalni stroj, v valjarni profilov Ravnalni stroj za okrogle profile in nova linija za lakiranje profilov in v proizvodnji svetlih profilov Cirkograf. V letu 2006 sta bili podpisani pogodbi za dobavo in montažo opreme za dve strateški investiciji. Prenova valjarne gredic v vrednosti 11,5 mio EUR vključuje nabavo novega motorja, reduktorja, valjavskega ogrodja in obnovo linealov. Izvedbo in zaključek del planirajo v zadnjem kvartalu 2007. Nova kovačnica težkih odkovkov v vrednosti 22,5 milijona EUR vključuje dobavo in montažo 40/45 MN stiskalnice s pripadajočimi ogrevnimi in žarilnimi kapacitetami. Investicija bo zaključena v prvem kvartalu leta 2008.

Posodobili pa bodo tudi jeklarno v vrednosti 18,6 mio EUR. Skupaj bodo navedene tri strateške investicije omogočile povečanje obsega proizvodnje in prodaje za dobrih 25 %.

Praželezar je le eno izmed umetniških del v bogati likovni zbirki Metala Ravne, ki je predstavljena tudi v monografiji Pomnik časa, kraja, ljudi (2006).

Vizija in strateška usmeritev Metala Ravne

Vizija podjetja je doseči položaj tretjega največjega svetovnega proizvajalca orodnih in hitroreznih jekel na svetu in doseči vsaj 5-odstotno donosnost prodaje. Strateška

usmeritev podjetja je postati kakovosten in zanesljiv dobavitelj izdelkov z visoko dodano vrednostjo in se na trgu uveljaviti kot podjetje, ki kupcem zagotavlja najboljše razmere med kakovostjo in ceno.

Mesto Ravne na Koroškem se ponaša z bogato jeklarsko tradicijo, saj tu že stoletja kuhajo jeklo, ga ulivajo, kujejo in valjajo.

Podgora je lepa gozdna pokrajina nad Preškim vrhom. V tej čudoviti okolici je Ivarčko jezero, poleg katerega je lep rekreacijski center z urejenimi športnimi igrišči, prostori za oddih in sončenje.

Jekleni mošje (od leve) Andrej Gradišnik, univ. dipl. inž., spec.man. – namestnik glavnega direktorja, mag. Darko Mikec, glavni direktor, in mag. Peter Puhan, član posloводства za ekonomiko in finance

Podgora je lepa gozdna pokrajina nad Preškim vrhom. V tej čudoviti okolici je Ivarčko jezero, poleg katerega je lep rekreacijski center z urejenimi športnimi igrišči, prostori za oddih in sončenje.

Narava nam podarja sebe, za življenje in ustvarjanje, zato jo varujemo.

Ob prizadevanjih za čim bolj uspešno in donosno poslovanje v Metalu Ravne ne pozabljajo na naravo, saj se zavedajo, da je varovanje okolja temeljni pogoj za trajnostni razvoj človeštva. V podjetju si prizadevajo za premišljeno in varčno rabo naravnih

virov, posebno pozornost pa namenjajo zmanjševanju porabe energije in vode ter zmanjševanju odpadkov. Od leta 2000 skrb za okolje v Metalu Ravne dokazujejo z okoljskim certifikatom ISO 14001. Zastavljene cilje kot npr. zmanjševanje onesnaževanja reke Meže in zraka, zmanjševanje odlagališč hrupa, ureditev odlagališča odpadkov ... se lahko doseže samo s sodelovanjem vseh zaposlenih, zato v podjetju vlagajo v izobraževanje za dvigovanje okoljske zavesti vsakega posameznika, ki je pomemben element celotne okoljske kulture podjetja.

Več informacij o zgodovini in dosežkih Metala Ravne dobite na spletni strani
<http://www.metalravne.com>

MODERNIZACIJA POTISNE PEČI 1. del

Franci Perko, tehnolog obrata VV, vodja projekta
Blaž Jasnič, projektni manager

Zaradi izredno dotrajanih obstoječih drsnihi cevi skozi predgrevno in izenačevalno cono ni bilo možno več varno ogrevati slabo določenih dolžin. Možna posledica, da zaradi izrabljenosti drsnihi cevi lahko pride do ustavitve potisne peči za minimalno 5 dni, je bila vodilo izvedbe prvega dela investicije Modernizacija potisne peči z izvlečno napravo.

Investicija je sestavljena iz dveh delov, in sicer:

1. Del investicije, ki je bil uspešno izveden med "novoletno ustavitvijo" v Vroči valjarni, kjer so bile zamenjane drsne šine v potisni peči ter izvedene nekatere aktivnosti za drugi del investicije.
2. Izvlečna naprava, ki se bo vgrajevala v obdobju glavnega remonta v jesenskih mesecih leta 2007.

Vrednostno prvi del investicije zavzema kolač v vrednosti 1,7 mio EUR, medtem ko bo celotna investicija presegla vrednost 4,5 mio EUR.

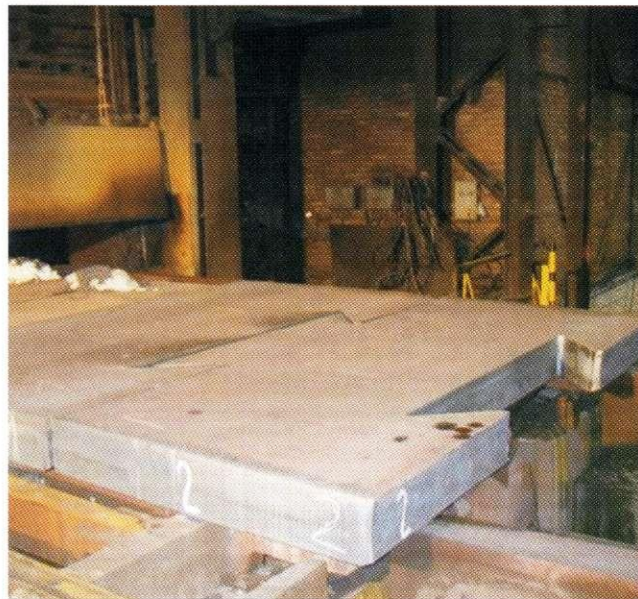
V današnjem članku se bomo osredotočili le na prvi del investicije, ki je bil predčasno zaključen, za kar **gre posebna pohvala** celotnemu projektному timu in njihovi inovativnosti ter iznajdljivosti.

Dejstvo, ki govori o nujnosti investicije, je, da so bile obstoječe drsne cevi skozi predgrevno in izenačevalno cono izredno dotrajane in ni bilo več varno ogrevati slabo določenih dolžin. Posledično se zaradi izrabljenosti slabi lahko zatakne za "jahač" (to je visokotemperaturno odporna drsna obloga zataknjena na nosilno cev), kar vodi k izpadu jahača, v končni fazi pa k ustavi peči za minimalno 5–6 dni. **Odprava teh pomanjkljivosti je bila tudi glavni cilj izvedbe prvega dela investicije.** Z novimi cevmi pa smo dosegli izboljšanje stanja površine ogrevanih slabov.

1. del investicije je bil potreben ne glede na izvedbo drugega dela investicije – izvlečne naprave. Pri pripravi smo vseskozi imeli v vidu vodilo doseči čim boljše tehnične in komercialne pogoje ter popolno medsebojno usklajenost med 1. in 2. delom investicije. Kot najugodnejšega ponudnika za izvedbo celotne investicije smo izbrali uveljavljeno tuje podjetje z dolgoletnimi izkušnjami na področju industrijskih peči Techint, ki je za podizvajalce izbral slovenski podjetji Montavar in Vigo.

Izvedba 1. dela investicije

V času ustavitve je bila planirana zamenjava drsnihi in prečnih cevi v predgrevni in ogrevni coni, zamenjava kompletne obzidave dna predgrevne in ogrevne cone, izdelava temeljev izvlečne naprave, zamenjava ventilatorja ejetorja za prisilni vlek, predelava cevovoda za vroč zgorevni zrak predgrevne cone v simetrično obliko ter vgradnja novih stranskih gorilnikov v ogrevno cono, kjer bodo po zaključeni drugi fazi nadomestili čelne gorilnike spodnje ogrevne cone. Zaradi izredno slabega stanja betonske temeljne kocke pod zakladalno mizo je bilo potrebno spremeniti del inženiringa za sidranje drsnihi cevi, izdelati novo konstrukcijo zakladalne mize in sanirati betonski temelj.

Prikaz sestavljanja »slepih« slabov

Izredna inovativnost se je pokazala pri novem načinu praznjenja potisne peči. Do sedaj smo za izpraznjenje potisne peči pred začetkom del zakladali kratke "rena" slabe, ki smo jih lahko šele po 36 urah, ko je bila temperatura v peči dovolj nizka, ročno potegnili iz peči. Tokrat pa smo pred ustavitvijo prvič pripravili posebno oblikovane slabe, zarezane v obliki lastovičjega repa. Te slabe smo pri zakladanju polagali enega v drugega (kot puzzle). Po izvleku zadnjega slaba rednega programa smo ta dolg sestavljen slab lahko takoj začeli vleči nazaj na zakladalno mizo s pomočjo potiskača in vsak slab sproti odstranili. Na ta način smo že v samem začetku **prihranili več kot 24 ur** in zato takoj lahko pričeli z deli na zakladalni mizi.

Nova zakladalna miza, v ozadju nove glisažne cevi

Da je bila izvedba sanacije izredno zahtevna, govori tudi dejstvo, da je rezanje betonskega temelja zakladalne mize potekalo dva dni, za odstranitev kosov betona pa smo potrebovali 50-tonsko avto-dvigalo. Novo oblika in izvedba temelja zakladalne mize omogočata podaljšanje življenjske dobe, saj je med posamezne lamele postavljena izolacija, ki je poleg izolativnosti zakladalne mize hkrati nova zakladalna miza, v ozadju nove glisažne cevi preprečuje tudi pretirano hlajenje vroče založenih slabov na vstopu v peč.

V sami peči so se izvedla dela demontaže starih drsnih cevi in postavitve novih prečnih in drsnih cevi. Istočasno je potekal izkop obzidave dna predgreвне in ogrevne cone. Z izjemno dobrim sodelovanjem in koordinacijo vseh izvajalcev nam je v peči uspelo prej kot v 10 dneh izkopati preko 50 m³ stare opeke, pozidati ravno toliko nove, preko tega naliti dve plasti po cca 10 cm temperaturno obstojnega betona ter postaviti in ponovno obzidati vse glisažne cevi v peči. Stare glisažne cevi smo bili prisiljeni zamenjati zaradi dotrajanosti in izredno slabe geometrije predvsem štirih cevi. Nove glisažne cevi so po obliki podobne starim, le da so novi "jahači" nekoliko širši, kar pozitivno vpliva na znižanje površinskih napak na slabih. Za znižanje temperaturnih razlik znotraj slaba pa so drsne cevi postavljene konično – na vstopu je razmik med cevmi 1220 mm, na izstopu v izenačevalni coni pa bo razmik cca 40 cm manjši. Bistveno izboljšana je tudi izolacija novih glisažnih cevi s pripravljenimi montažnimi bloki, saj se je pretok hladilne vode skozi te cevi praktično prepolovil.

Za izboljšanje izgorevanja smo v predgreveni coni spremenili cevovode za vroč zgorevni zrak v simetrično obliko. S tem bo omogočena enaka količina zgorevnega zraka na vse gorilnike in optimalen nadzor atmosfere v peči.

Pripravljalna dela za izvedbo 2. dela investicije

Predpripravljeni gorilci že za drugi del investicije

V sklopu ustavitve smo tudi že izvedli nekatere posege na peči za pripravo na izvedbo 2. dela investicije. Ob delih v peči so bili na izstopu ob izenačevalni coni izkopani in zabetonirani tudi štirje temelji za novo izvlečno napravo. Kot predpriprava na drugo fazo smo v spodnjo ogrevno cono namestili 3 + 2 bočna gorilnika, ki bosta nadomestila obstoječe čelne gorilnike. Vsi novi gorilniki so sodobni in zagotavljajo izpuste v skladu s strogo evropsko in slovensko zakonodajo. Ker novi gorilniki še niso funkcionalni, so z notranje strani ustrezno zaščiteni,

istočasno pa omogočajo prikllope vseh instalacij med rednim obratovanjem peči. Za drugo fazo obnove je pripravljen tudi dovod plina za nove gorilnike spodnje izenačevalne cone in dodatni kolektor hladilne vode za podaljšanje glisažnih cevi do konca peči.

Zaključek del in ponoven prižig peči je bil 30. decembra 2006, vsa dela pa so bila izvedena dosledno in strokovno, tako da je bil izgled tako v peči kot pred pečjo izredno urejen.

SISTEM KONTROLE RAVNOSTI PLOČEVINE NA VALJAVSKEM STROJU SENDZIMIR

Blaž Jasnič, projektni manager

Za valjavski stroj Sendzimir mirno lahko rečemo, da je najbolj obremenjen agregat v obratu Hladne predelave, saj predela ves material, ki se tam predeluje. Ker neprestano deluje že 28 let, si je več kot samo "prislužil prenovo". Z zaključeno modernizacijo smo valjavski stroj postavili ob bok najnovejšim tovrstnim strojem ter dosegli, da se nam na široko odpirajo vrata do kupcev, katerih zahteve po ravnosti pločevine so izredno visoko postavljene in stroge.

Pri hladnem valjanju kovinskih materialov želimo, da je končni proizvod – pločevina idealno ravna, s konstantno širino in debelino v predpisanih tolerancah, brez notranjih napetosti. Tak proizvod je primeren za nadaljnjo predelavo.

Pred modernizacijo

Obstoječe ogrodje za hladno valjanje Sendzimir 21–44 obratuje 28 let. Z drobnimi tehnološko tehničnimi izboljšavami so kapacitete stalno naraščale do današnje vrednosti 160 000 ton letne proizvodnje izvaljane pločevine. Kapacitete hladnega valjanja so praktično podvojene glede na začetke, zmogljivosti obstoječe opreme pa so popolnoma izkoriščene.

Zaradi narave tehnologije se je kot stalnica pri hladnem valjanju pojavljal problem obvladovanja ravnosti izvaljane pločevine. Ravnost trakov je definirana kot napetostni profil oziroma razlika v napetostih po širini traku. Manjše so razlike v napetostih, boljša je ravnost pločevine. Standardna enota za definiranje ravnosti l omogoča numerično predstavo in standard za dobro ravnost je 10 l. Če upoštevamo še, da so bile nastavitve prepuščene izkušnjam tehnologov za osnovne nastavitve ogrodja ter izkušnjam operaterjev, ki so prilagajali nastavitve posameznim kolobarjem, je jasno, da se idealnim nastavitvam valjavskega ogrodja samo bolj ali manj približamo.

Dodaten problem pri ročnih nastavitvah ogrodja prestavlja tudi izguba časa obratovanja in nekvalitetno izvaljana pločevina v času izvajanja približkov idealnim nastavitvam ogrodja. To povzroča nižjo produktivnost in nepotreben izmet v naslednjih fazah predelave.

Po modernizaciji

Vse to nas je vodilo k pripravi in izvedbi **2.420.000 EUR** vredne investicije modernizacije ogrodja Sendzimir, s čimer smo obstoječe valjavsko ogrodje postavili ob bok najnovejšim takšnim agregatom in sicer z vizijo projekta t. j. bistveno **izboljšanje kakovosti izvaljane pločevine in s tem pristop do zahtevnejših kupcev** s poudarkom na naslednjih ciljih:

- Bistveno izboljšati kakovost – ravnost izvaljane pločevine.
- Sistem za kontrolo ravnosti naj omogoča neposreden nadzor nad procesom hladnega valjanja.
- Tehnične rešitve so preizkušene in vgrajene v večino ogrodij za hladno valjanje po svetu.
- Z vgradnjo sistema je omogočen vpogled in shranjevanje

bistvenih parametrov valjanja, kar je osnova za nadaljnje optimiranje tehnologije.

- Omogočena je uporaba matematičnih modelov.
- Sistem je samonastavljiv in omogoča visoko dinamiko delovanja.
- Povečanje produktivnosti za 4 %, po popolni operativnosti sistema povečanje izplena za 1 %.
- Znižanje stroškov vzdrževanja valjev in opornih sklopov za 20 %.
- Zmanjšanje reklamacij zaradi neravnosti za 75 %.

Vse nastavitve ogrodja in posnetki dejanskega trenutnega stanja na pločevini so vizualizirani, banka podatkov pa predstavlja dobro osnovo za bistveno izboljšanje tehnologije hladnega valjanja na Sendzimir ogrodju.

Izvedba modernizacije

Sama izvedba modernizacije je bila zelo zahtevna tako z vidika priprave in določitve tehničnih izhodišč kot tudi z vidika same izvedbe, saj je:

1. vgradnja najmodernejših komponent v 28 let staro ogrodje zahtevala posebno konstrukcijsko načrtovanje,
2. bil izredno kratek rok izvedbe – 14 dni tako za popolno demontažo starih elementov kot za montažo novih sistemov s kompletno regulacijo in napeljavo.

V naše ogrodje smo tako kot v vsa ostala nova ogrodja vgradili sistem za kontrolo ravnosti, ki omogoča neposredno obvladovanje ravnosti izvaljane pločevine in s tem so možnosti človeških napak zmanjšane na minimum. Sistem obsega:

- dva merilna valja s pogonom na obeh straneh ogrodij,
- ON–LINE avtomatsko samonastavljiv kontrolni sistem z vizualizacijo – Hidravlično nastavljivi aktivatorji nastave 1 vmesnih valjev in opornih sklopov BC.

Vgradnja novih elementov sistema

Kratek terminski povzetek od priprave do izvedbe:

Sama ideja za izvedbo avtomatske kontrole ravnosti pločevine je stara več kot 20 let. Poznali smo sistem – Stressometer, ki ga je razvilo podjetje ABB in ki velja za enega izmed pionirjev na tem področju.

- Jesen 2005: pričetek zbiranja informacij o razpoložljivih tehnologijah, izdaja razpisa za ponudbe.
- Januar 2006: obravnava ponudb ter izločitev neprimernih ponudb potencialnih dobaviteljev.
- Februar 2006: ogledi referenc izbranih dveh ponudnikov, ki sta prišla v ožji izbor. Referenčni ogled za podjetje Siemens je bil v Outokumpu Finska in UGINE Francija ter za podjetje Sundwig v TKN Benrath Nemčija in v matičnem podjetju Hemer v Nemčiji.
- Marec 2006: narejen dokončni izbor dobavitelja opreme in storitev na podlagi ogledov referenc – izbrano podjetje Siemens za izdelavo, dobavo, montažo in zagon:
 - sistema AFC o avtomatske nastave ravnosti SI-FLAT in
 - merilnika debeline X-ray (kot poddobavitelj je sodelovalo podjetje IMS).
- 22. 03. 2006 podpis pogodbe z izbranim podjetjem
- Izdelava dokumentacije in opreme ter dobava elementov opreme je potekala do 15. 12. 2006.
- December 2006: izvedba pripravljalnih del za kasnejšo montažo sistemov, kjer sta za podjetje SIEMENS kot podizvajalca dela opravljali podjetji Pilaster in Esotech, ob stalni pomoči in nadzoru strokovnega osebja podjetja Acroni.
- 15. 01. 2007 zaustavitev valjavskega stroja ZRM za izvedbo montažnih del.
- 26. 01. 2007 izvedena hladna testiranja celotne opreme ZRM in odprava pomanjkljivosti.

Sledilo je poizkusno nadaljevanje z ročnim valjanjem in postopno izvajanje nastavitvev za avtomatski režim valjanja. Z veseljem napišemo, da je samo dva tedna po poizkusnem zagonu stopnja izvedenih nastavitvev naprave na takšni ravni, da je bilo 7. februarja 2007 izvaljane že 60 % celotne dnevne proizvodnje v avtomatskem režimu valjanja.

PRENOS DOBRIH PRAKS V JEKLARNO

Marjan Lah, strokovni sodelavec študija dela in časa

V Novicah smo v preteklem obdobju brali precej prispevkov o timskem delu, komunikaciji in pretoku informacij. Ker smo v zadnjem letu Jeklarji kar nekaj postorili na tem področju, vam v "telegrafskem" slogu predstavljamo Projekt nivojskih sestankov, ki združuje vse pomembnejše elemente za uspešno delo delovnih skupin. Precej znanja in izkušenj smo dobili že pri predhodnih podobnih projektih, nekaj malega smo povprašali naokrog, nekaj pa so narekovalle same potrebe optimizacije in specifičnosti delovnih procesov.

1. Predpogoji za uspešno delo delovnih skupin

Pred pričetkom dela na projektu smo opredelili vse potrebne pogoje, ki morajo biti zagotovljeni, ti so: jasno definirani cilji projekta, poznavanje metod dela, podpora vodstva, aktivna vključenost vodstvenih delavcev, korekten in pošten odnos do vseh članov timov, motivacijski sistem, podpora in pomoč vodjem delovnih skupin ter odgovorne osebe za izvajanje posameznih aktivnosti. Pred pričetkom projekta smo opravili vrsto sestankov s podrobno seznanitvijo vseh o ciljih projekta in načinu dela. Vsi vodstveni sodelavci in večina članov novih delovnih skupin se je odzvala zelo pozitivno, s pripravljenostjo za sodelovanje, zato je bil začetek lažji.

2. Organizacija in delovanje delovnih skupin

Delovne skupine smo oblikovali tako, da lahko dosegamo sinergijo med vplivi in interesi vseh sodelavcev, ki delujejo v delovnih procesih in imajo skupen cilj. Tako smo oblikovali 7 delovnih skupin, zaradi večjega števila članov v delovnih skupinah pa smo opredelili nivojsko delovanje. Vsi sestanki se izvajajo 1 x mesečno, najprej glavni, potem pa še sestanki delovnih skupin. Za zagotovitev učinkovitega dela smo oblikovali standardne obrazce poročil, z vsemi pomembnimi podatki, a v zelo skrajšanih oblikah. Delovne skupine vse svoje aktivnosti in doseganje ciljev objavljajo na svojih tablah. V ta namen smo priredili tudi vsa poročila, ki zasledujejo uspešnost dela posameznih skupin.

Standardne vsebine sestankov:

- realizacija nalog iz prejšnjega sestanka
- odgovori na vprašanja, pobude
- doseganje ciljev Jeklarne
- plani Jeklarne za prihodnji mesec
- novosti iz podjetja
- pregled doseganja stimulacij
- poročilo vodij delovnih skupin
- inovativna dejavnost – poročilo, predlogi
- predlogi, pobude, razno

3. Motivacija in stimulacija delovnih skupin

Za zagotavljanje uspešnega dela Jeklarne mora biti usklajeno delovanje vseh agregatov, ki jih upravljajo sodelavci na dnini, ta pa je oblikovana tudi kot delovna skupina. V ta namen smo redefinirali sistem stimulacij (+ 20% / - 5% – kolektivna pogodba). Oblikovan je tako, da merimo rezultate celotne izmene, v sistem pa so vključeni tudi dežurni vzdrževalci. Vse sodelavce smo podrobno seznanili s cilji novega sistema in upoštevali tudi predloge, ki so bili sprejemljivi. Na vseh rednih sestankih, ki jih izvajamo sedaj, pa podrobno obravnavamo doseganje stimulacij in vzroke za odklone. S tem sistemom nagrajujemo učinkovitost, gospodarnost, kakovost in krepimo timsko delo vseh, ki na učinkovitost dela lahko vplivajo. Motivacija delovnim skupinam je tudi resen in odgovoren odnos do pobud, vprašanj in sugestij, ki jih posredujejo, in ustrezen odziv odgovornih, ki posamezne pobude realizirajo ali omogočijo realizacijo. Uspešno delovanje delovnih skupin pa vzpodbujamo tako, da smo razpisali tekmovanje za najboljšo delovno skupino. Nagrada zanjo je enodnevna strokovna ekskurzija. Kriteriji za ugotavljanje najboljših dnine pa sledijo ciljem projekta uvedbe nivojskih sestankov in vzpodbujanja aktivnosti DS.

Kriteriji za ugotavljanje uspešnosti DS:

- urejenost tabel
- število realiziranih koristnih predlogov
- uspešnost dela, doseganje ciljev DS
- aktivnost DS (pobude, predlogi)

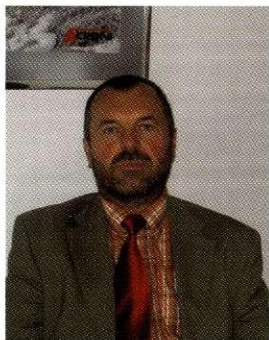
4. Kaj pa rezultati?

Pri vsakem projektu načrtujemo tudi cilje in pričakovani rezultat. Naš projekt je sicer usmerjen dolgoročno, vendar po obdobju enega leta že pregledamo dosežene rezultate. V tekmovanju za najboljšo delovno skupino vodijo VEDNO PRVI, njim pa sledijo ostali, in to z zelo tesno razliko, tako da je "bitka" za drugo in tretje mesto zelo negotova. Razveseljivo je, da so naši sestanki že postali prava "menjalnica" mnenj, da so iz začetnih bolj "monoloških" oblik prerasli v konstruktivno in zavzeto sodelovanje večine sodelavcev, ki so vključeni v projekt, in da se počasi oblikuje spoznanje, da nihče ne bo naredil ničesar namesto nas. Res je, da so ljudje največji kapital podjetja, prav zato jim je potrebno posvečati veliko tankočutnosti, spoštovanja, zaupanja in pozornosti. To poizkušamo graditi z vsakodnevnim delom, vedenjem in z vsakim, ki ima pozitiven odnos do skupnih vrednot. Zelo pomembna vrednota pri našem delu je "držati besedo", se pravi – dogovori naj veljajo in praviloma veljajo "od prvega do zadnjega", kot radi rečemo. Vsak mesec pregledamo, kdo, kaj in do kdaj naj bi opravil kakšno nalogo. Redke niso opravljene, te so obsežnejše, odvisne od drugih izvajalcev ali pa prerastejo v projekte, ki imajo daljši čas realizacije. Kot pravijo Kitajci: "Vsako popotovanje se prične s prvim korakom," tako dodamo k tej misli še našo: "Če ne poizkusiš, ne veš." Mi smo poizkusili, sedaj vemo, da smo na pravi poti, nekateri so bolj spredaj, nekateri pa se včasih še malo opotekajo, a s skupnimi prizadevanji bomo prišli do cilja. Prav za konec pa velja omeniti še eno pomembno dejstvo, ki je vplivalo na uspešen zagon in potek projekta – ves čas sta bila z lastnim zgledom, prizadevnostjo in pripravljenostjo za delo vključena nekdanji direktor g. Kanalec in novi direktor g. Malovrh. Zato je in bo delo potekalo lažje in bolj tekoče.

ANKETA

Osnovni moto projekta je "biti še boljši", zato si je potrebno medsebojno zaupati, si verjeti, se poslušati in upoštevati vsakega posameznika, ki lahko s svojim znanjem, izkušnjami in prizadevanji prispeva svoj kamenček k skupnemu uspehu Jeklarne in podjetja. Kot že rečeno, so v projekt "Nivojski sestanki" integrirane vse vsebine "dobrih praks" in potreb po aktivnem delu in vključevanju vseh sodelavcev v procese soodločanja v Jeklarne. Zato smo nekatere izmed njih povprašali, kako oni vidijo projekt, kaj jim to pomeni pri njihovem delu in nenazadnje, kakšne koristi projekt prinaša.

Darko Malovrh, direktor Jeklarne

Pred slabim letom smo pričeli z izvajanjem projekta, na katerega smo se dobro in celovito pripravili. Sedaj so že vidni rezultati, ki pa jih bomo stalno nadgrajevali. Moje mnenje o nivojskih sestankih je izjemno pozitivno, saj so pogovori s sodelavci odkriti, razrešimo marsikatero težavo in sproti odpravljamo nejasnosti. Pomembno se mi zdi tudi to, da se vsi držimo dogovorjenih obveznosti in nalog, za katere se dogovorimo na sestankih, tako da se le redko prenašajo v naslednje obdobje. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem Jeklarjem za resno in odgovorno delo, v upanju, da bomo naše medsebojne odnose še bolj bogatili in skupaj dosegali visoke cilje, ki smo si jih postavili.

Emil Šubelj, vodja sektorja kontiliv in adjustaža

Nivojski sestanki potekajo v Jeklarne že drugo leto in so se kar lepo prijeli. Na mesečnih sestankih so predstavljeni cilji in plani, analize rezultatov poslovanja in ostale važne informacije. To gradivo je nato predstavljeno na delovodskem nivoju in naprej vsem delavcem. Istočasno pa je predstavljena tudi problematika s strani delavcev. Za vsak problem se nakaže smer reševanja in določi odgovorno osebo. Ker sestanki na drugem nivoju delujejo v liniji celotnega tehnološkega procesa, pričakujem, da bodo posadke še bolj usklajene, posledično pa je pričakovati dodatno izboljšanje na področju kvalitete, kakor tudi izkoristka delovnih naprav.

Milan Klinar, razvojni tehnolog

Nivojski sestanek je eden tistih sestankov, ki nam je res omogočil timsko delo, kjer se združujejo različni nivoji – od delavca do izmenskega vodje proizvodnje, ki je vodja delovne skupine, in v nasprotni smeri, od direktorja obrata do izmenskega vodje proizvodnje. Vsa mnenja, ideje in predlogi se združujejo, na njihovi podlagi se izoblikujejo neki zaključki, ki so osnova za časovno obdobje enega meseca, v katerem se koristni predlogi v okviru možnosti večinoma realizirajo. Z nivojskimi sestanki je dana možnost prav vsakemu delavcu, da svoje videnje delovnega problema in situacije izrazi in predlaga izboljšavo, ki jo lahko v okviru možnosti tudi pričakuje. To je pravzaprav sistematično zbiranje koristnih predlogov, ki so lahko proizvodne, vzdrževalske, tehnološke ali kadrovske narave, njihovo vrednotenje ter realizacija.

Jože Berlogar, vodja sektorja obzidave

Nivojski sestanek je odgovor na večno vprašanje, kako zaposlene informirati in jih posledično motivirati za reševanje delovne problematike. Hkrati je tudi orodje, s katerim prav vsi zaposleni lahko uresničujejo svoje predloge. Vse delovne skupine o nekem koristnem predlogu, ki je del standardizirane vsebine, dobijo popolnoma enake informacije. Na glavnem nivojskem sestanku se njihova vprašanja in predlogi obravnavajo, določijo se odgovorni zaposleni in pa roki, do katerih bodo predlagatelji dobili odgovore. Torej gre za povratne informacije, ki pozitivno vplivajo na reševanje problematike.

Leon Vidic, izmenski vodja proizvodnje

Prednost nivojskih sestankov je ta, da se problematika, ki se jo izpostavi, tudi reši. Stvar je pozitivna in se strinjam, da zaživi po vseh službah in sektorjih. Tudi ime naše delovne skupine veliko pove – "vedno prvi".

Franci Terseglav, strojni delovodja

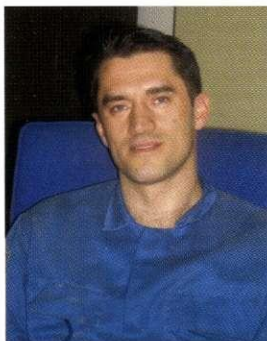
Zelo pozitivno je, da se vsi delovodje sestanemo in izpostavimo vsak svojo problematiko. Ključna je komunikacija med delovodji in izmenskimi vodji proizvodnje. Stvar je koristna, zaposleni se zavedajo, da za dobro opravljeno delo sledi boljše plačilo.

Boštjan Kralj, delovodja kontiliva

Najbolje je, da ni nobenih zastojev, da več ali manj vse gladko poteka, kar pa je možno samo na ta način, da se problematika izpostavi, predlagajo se koristni predlogi, na ta način so zagotovljene povratne informacije in rešitev ter realizacija ne izostaneta.

Nuraga Trako, glavni delovodja vakuma

Naša izmena, t. j. druga, je že štiri leta najbolj uspešna izmena po količini proizvodnje in koristnih predlogov. Nivojski sestanki so koristni in se strinjam z vsemi mojimi predhodnimi sogovorniki.

Željko Petrović, delovodja EOP

Pomembno je sodelovanje vseh izmen na vseh linijah, na vseh nivojih, da imamo čim manj zastojev in čim več delamo, kar pa je možno samo, če se problematika in predlogi izpostavijo in se rešijo. Nivojski sestanki pripomorejo tudi k večji delovni stimulaciji.

Esad Nišić, delovodja kontiliva

Na nivojskem sestanku dobimo informacije iz prve roke in vsak naredi to, za kar je zadolžen. Predlogi, ki jih predlagamo, so večinoma realizirani. Na ta način delavce spodbujamo za nove podvige, ki pa tudi njim prinašajo zadovoljstvo, saj so zanje nagrajeni.

JAZ IN MOJE DELOVNO MESTO

Polona Knific, Ljudska univerza Jesenice

Ker živimo v času nenehnih sprememb, ker svet postaja vse manjši, ker je uspešen pri delu in zadovoljen s svojim življenjem le tisti, ki se tem spremembam hitro in čim manj boleče prilagodi, sta učenje in izobraževanje skozi vse življenje ne le "modna zapoved" izobraževalnih teoretikov ali celo politikov, temveč preživetvena potreba.

"Tistega, ki danes dela enako kot včeraj, jutri ne bo več."

Prav zato mora vsak posameznik z vsemi svojimi specifičnimi lastnostmi nenehno slediti novim zahtevam in oblikam dela ter novim življenjskim situacijam, v katerih se znajde.

Evropa se z vso naglico razvija v tekmovalno, dinamično, na znanju temelječo družbo, ki poleg naraščajočega gospodarstva zagotavlja tudi večje in boljše možnosti zaposlovanja in večjo socialno povezanost.

Družba Acroni je podjetje, ki se odziva na konkurenčnost in globalizacijo s povečanim vlaganjem v izobraževanje in usposabljanje, veliko investira v razvoj človeških virov in svojim zaposlenim nudi veliko priložnosti za vključitev v različne oblike izobraževanja in vseživljenjskega učenja.

Namen vseživljenjskega učenja v evropskem prostoru je, da vsem ljudem omogoči enake možnosti za kakovostno učenje in za pridobivanje različnih izkušenj pri učenju. Med cilji učenja velja še posebej izpostaviti učenje za osebni razvoj in za socialno varnost. Za dosego predvsem omenjenih ciljev bo Ljudska univerza Jesenice za zaposlene v podjetju Acroni izpeljala izobraževalni program usposabljanja za življenjsko uspešnost in tako omogočila nekaj posameznikom novo in zabavno učno izkušnjo.

"Jaz in moje delovno mesto (UŽU – MDM)"

Program UŽU – MDM je javno veljaven, kar pomeni, da udeleženci programa ob zaključku pridobijo javno-veljavno potrdilo o obiskovanju programa.

Namenjen je zaposlenim, ki imajo zaključeno poklicno šolo ali manj, tistim, ki opravljajo enostavna, manj zahtevana dela ali so zaposleni na delovnih mestih, ki se ukinjajo zaradi spremembe tehnologije in prenosa proizvodnje na območja s cenejšo delovno silo, skratka, namenjen je tistim, ki si želijo napredovati, tistim, ki si želijo sprememb.

Izobraževalni program "Jaz in moje delovno mesto" obsega

naslednje vsebine:

- tečaj tujega jezika
- komunikacijske veščine
- osnove računalništva, internet in elektronska pošta
- socialne zmožnosti
- aktivna participacija v podjetju
- izkušnjsko učenje
- varnost in zdravje pri delu
- materiali in njihov vpliv na okolje
- odnos do zdravja in okolja
- vsebine po lastni želji

Središče učnega procesa je učeči se posameznik. Ima možnost vplivati na učne vsebine in metode dela, s tem pa prevzeti odgovornost za lasten napredek pri učenju in za uspešno reševanje raznih kriznih situacij, v katerih se lahko vsak hip znajde kdor koli.

Program UŽU – MDM torej spodbuja razvoj temeljnih zmožnosti za kakovostnejšo izpolnjevanje in opravljanje zahtev in nalog na delovnem mestu, pripomore k samostojnosti posameznikov pri opravljanju delovnih nalog in zahtev, ki jih prinašajo razvoj tehnologije, organizacijske spremembe, poslovne spremembe, ter želi spodbuditi posameznike za inovativno in razmišljujoče opravljanje dela in skrb za poklicni in osebni razvoj.

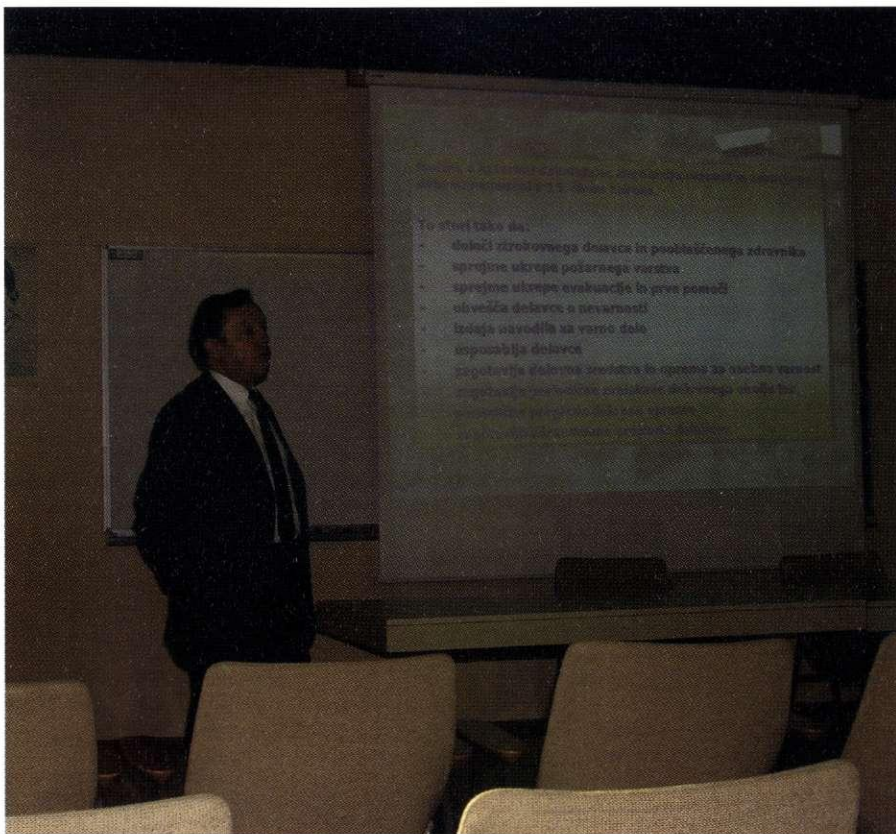
Vse, ki se zavedate, da usoda človeka ni določena ob rojstvu, da vaše izobraževanje ni končano po maturi ali diplomi in da vaša poklicna pot ni že dokončno začrtana, vabimo, da se vključite v program "Jaz in moje delovno mesto".

Podrobnejše informacije o programu lahko dobite na oddelku za splošne kadrovske zadeve pri ge. Maji Smolej in ge. Damjani Dolinar.

Želimo si, da nenehno izobraževanje postane navada vsakega posameznika; mogoče bo sprva le pajčevina, ki se zna tudi pretrgati, toda z vztrajnostjo in zavedanjem, da brez tega v današnjem svetu pač ne gre, bo ta navada postala močna žična vrv.

"ODGOVORNOST VODILNIH IN VODSTVENIH DELAVCEV ZA VARNO IN ZDRAVO DELO"

Maja Smolej, strokovna sodelavka za izobraževanje

V mesecu januarju 2007 smo organizirali dva enodnevna seminarja na temo "Odgovornost vodilnih in vodstvenih delavcev za varno in zdravo delo". Seminar je potekal v prostorih Gasilske reševalne službe na Jesenicah, vodil pa ga je mag. Borut Brezovar, univ. dipl. prav. – glavni inšpektor RS za delo in dolgoletni vodja seminarjev s tega področja.

Obravnavane teme na seminarju so bile naslednje: glavne lastnosti Zakona o varnosti in zdravju pri delu in drugih predpisov, odgovornost vodilnih delavcev za zagotavljanje varnega in zdravega dela, nadzor nad izvajanjem predpisov s področja delovnih razmerij ter varstva in zdravja pri delu, problematika izjave o varnosti z oceno tveganja.

Vabljeni so bili vsi, ki se seminarja v I. 2005 niso udeležili, in novi vodstveni delavci. Od 74 vabljenih se je seminarja udeležilo 56 delavcev.

NEZGODE PRI DELU

Jure Vindiš, strokovni delavec VZD

V mesecu januarju 2007 so se v podjetju Acroni zgodile 3 nezgode pri delu, kar je imelo za posledico izostanek iz dela 3 dni in več. V januarju 2006 je bilo to število višje, saj se je pripetilo 10 nezgod pri delu. To pomeni, da so se nezgode pri delu v mesecu januarju 2007 v primerjavi z lanskim letom zmanjšale za 70 %. (Tabela 1)

V mesecu januarju 2007 se je v obratu Jeklarna, Vroča valjarna in Hladna predelava zgodila ena nezgoda pri delu. V obratu Predelava debele pločevine, Tehničnih storitvah in v Službah pa v tem mesecu ne beležimo poškodb! (Tabela 3)

Trend zmanjševanja poškodb se nadaljuje kljub dodatnemu zaposlovanju.

Tabela 1

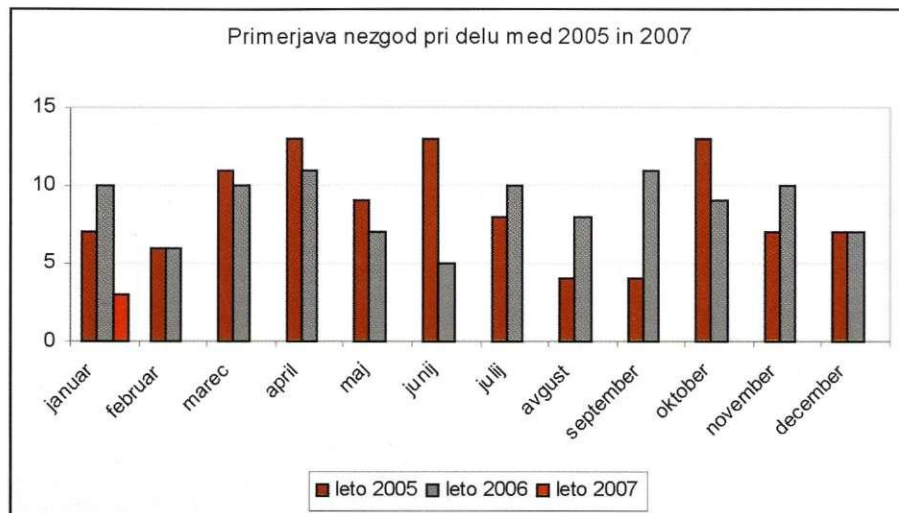

Tabela 2

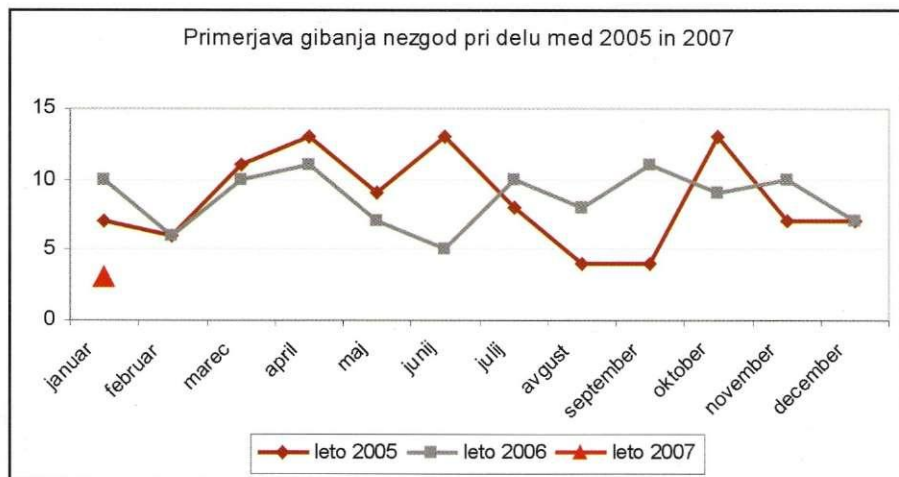

Tabela 3

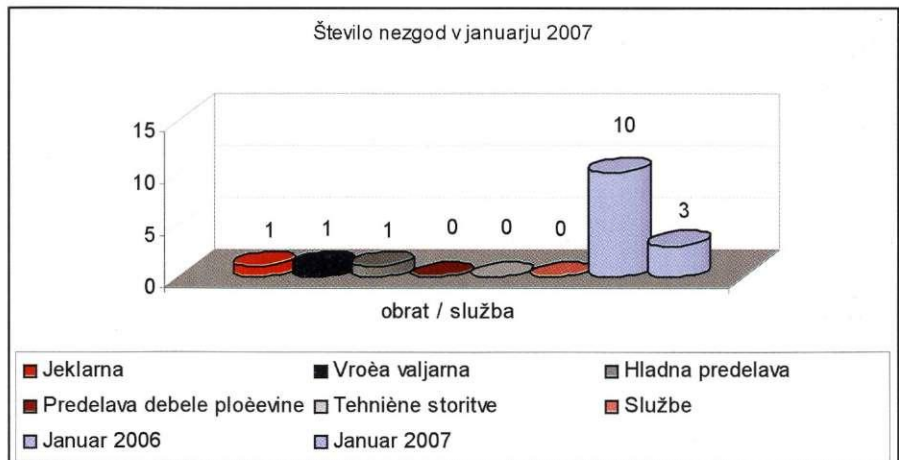

foto: Uroš Grabner

Mesec/Leto	Obrat/Služba					
	Jeklarna	Vroča valjarna	Hladna predelava	Predelava debele pločevine	Tehnične storitve	Službe
Januar 2006	6	1	0	3	0	0
Januar 2007	1	1	1	0	0	0
	✓	✓	✗	✓	✓	✓

Tabela 4

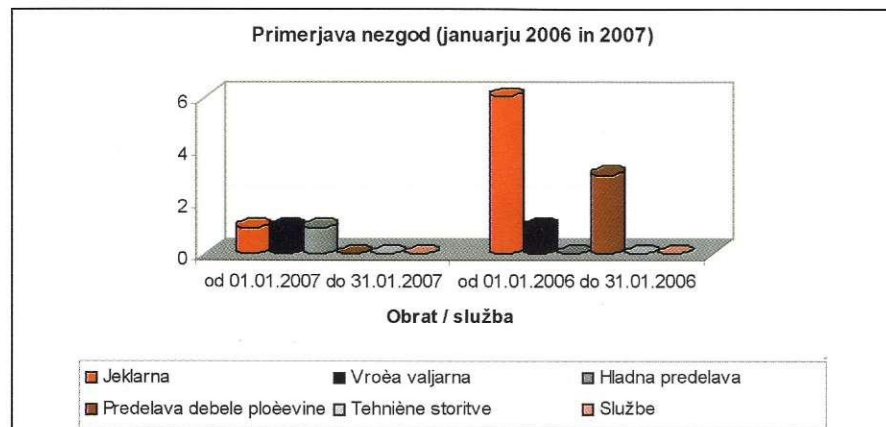
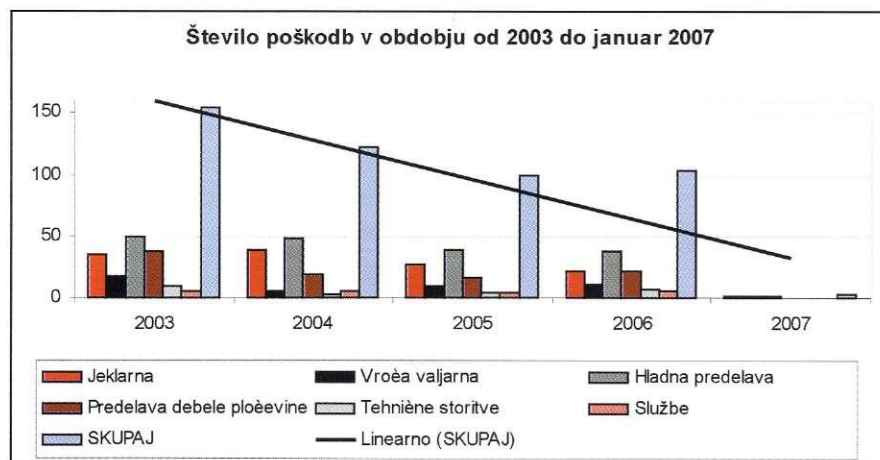

Tabela 5

V grafu je prikazana primerjava poškodb pri delu med mesecem januarjem 2006 in januarjem 2007. Poškodbe pri delu v obratu Jeklarna in Predelava debele pločevine so se zmanjšale, v obratu Vroča valjarna, Tehničnih storitvah in v Službah ostaja njihovo število enako, v obratu Hladna predelava pa so se povišale! (Tabela 4)

leta 2003 do konca januarja 2007. Trendna črta pa prikazuje število vseh poškodb (nezgod) pri delu na nivoju podjetja Acroni.

Graf prikazuje število vseh poškodb od

JUBILANTI DELA

30 LET

STUPAR BOGDAN
JEKLARNA

ŠTEFELIN EMIL
JEKLARNA

ANTONIĆ PERO
HLADNA PREDELAVA

AŽMAN MIHA
HLADNA PREDELAVA

foto: Uroš Grabner

ČESTITKA

*Ženska je varuhinja vsega dobrega,
čistega in lepega.
Je prava učiteljica.
Vsak človek je izpostavljen
njenemu vplivu v obdobju,
ko je najbolj dojemljiv
in ko se oblikuje značaj.
Zato je položaj ženske tisti,
po katerem lahko merimo
resnično stanje naroda.*

Iskrene čestitke za 8. marec!

**SINDIKAT DRUŽBE ACRONI NEODVISNOST – KNSS,
predsednica Sonja Cuznar**

ZAHVALA

Ob smrti moje mame se vam zahvaljujem za izrečeno sožalje in denarni prispevek. Posebna zahvala velja sodelavcem službe Tehnične storitve in transport.

Muharem Kičin

OBVESTILO

Vse kupce obveščamo, da bo s 01. 02. 2007 možna nabava in plačilo materiala fizičnim osebam samo ob sredah od 8.00 do 13.00 ure. Preostale dni v tednu nakup ne bo možen.

Darko Gregorič, direktor prodaje

PROTIKADILSKI ZAKON IN NJEGOVO NESPOŠTOVANJE

Slavko Kanalec

Nekadilci v proizvodnji PDP želimo, da se v našem obratu naredi nekaj glede kajenja v zaprtih prostorih. Zakon to kajenje prepoveduje, vendar se kadilci nanj "požvižgajo", tako da so kabine, kjer se vsi zadržujemo, zelo zakajene. Ker je s tem ogroženo zdravje nas vseh, prosimo direktorja proizvodnje, g. Kanalca, da se glede kajenja v zaprtih prostorih nekaj naredi. Hvala.

Odgovor:

Hvala za opozorilo glede nespoštovanja protikadilske zakonodaje. Bil sem prepričan, da po vsem tem času, ko je omenjena zakonodaja stopila v veljavo, ne prihaja do bistvenih kršitev. Do 19. 2. 2007 bodo povsod nameščena ustrezna opozorila, direktorji pa bodo zadolženi za vpeljavo ukrepov, ki bodo zaščitili nekadilce.

Lep pozdrav!

RUSIJA

Monika Štojs, vodja marketinga

Po letih nazadovanja in motenj ruska jeklarska industrija ponovno cveti. Pred desetimi leti je bila zanj značilna velika zadolženost, zastarela tehnologija, nizka produktivnost. Po finančni krizi leta 1998 si je Rusija neverjetno hitro opomogla. K temu so močno pripomogle naraščajoče cene nafte in zemeljskega plina, s čimer si je Rusija ustvarila trgovinski presežek. Nizka vrednost dolarja je poleg stroškovne prednosti še dodatno pripomogla h konkurenčnosti ruskega jekla. Naraščati pa je začelo tudi domače povpraševanje. Stopnja rasti domače proizvodnje je manjša kot rast domačega povpraševanja, kar se odraža v zmanjšanju izvoza in povečanju uvoza jekla. V letu 2005 je domača poraba predstavljala 60 % celotne proizvodnje, še dve leti prej pa le 50 %.

Tabela: Ruska proizvodnja ploščatega jekla (v 1000 t)

	Production		Domestic shipments		Exports	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
MMK	8,292	8,843	3,936	4,121	4,356	4,722
Severstal	6,943	7,334	3,356	3,906	3,587	3,428
NLMK	4,821	4,775	2,457	2,516	2,365	2,259
Ural Steel ¹	918	898	739	772	179	117
Ashinsk	424	433	276	295	148	137
Novokuznetsk ²	423	434	191	266	232	168
Mechel	313	299	122	177	-	-
Novosibirsky Kuzmin Mill ³	287	322	265	322	-	-
VIZ-Stal ⁴	199	206	-	-	152	170

1. Formerly known as Nosta, belongs to Metalinvest. 2. Evraz Group. 3. Part of Estar, a holding company controlled by Russian Coal. 4. Acquired by NLMK from Duferco; produces electrical steels.

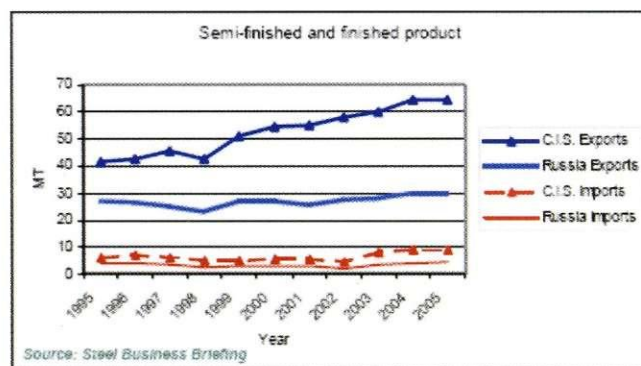
Source: Metal Expert at www.metalexpert-group.com

Glavni razlog za rast povpraševanja po jeklu je hitro rastoča industrija nafte in zemeljskega plina in s tem povezana naraščajoča poraba cevi – v prvi polovici 2006 kar za 22 % glede na leto prej. Sledijo pa tudi ostali sektorji – konstrukcije, težka industrija, železnica in avtomobilski sektor. Rasti povpraševanja sledijo tudi proizvajalci jekla: Amurmetall načrtuje investicije v proizvodnjo cevi, Magnitogorsk Iron&Steel, United Metallurgical Co, Severstal in Novolipetsk Steel pa načrtujejo investicije v proizvodnjo 5000 mm širokih plošč, ki se uporabljajo za proizvodnjo cevi velikih premerov. Podobne načrte imajo tudi ostali proizvajalci.

Ruska avtomobilska industrija proizvaja 1,3 milijone potniških avtomobilov, po napovedih naj bi se proizvodnja do leta 2009 povečala na 1,5 do 1,6 milijona. V prvi polovici leta 2006 so zabeležili 9,5 % rast glede na preteklo leto. Še hitrejša je rast proizvodnje tovornjakov in komercialnih vozil, ki je bila v tem obdobju 18 %. Poleg tega država najavlja pomembne investicije v železnico, obrambo in javni prevoz.

Ruski proizvajalci se zaradi cvetočega domačega trga raje kot za izvoz odločajo za prodajo doma. Poleg močnih omejitev za uvoz ruskega jekla v EU in Ameriko k temu prispevajo predvsem domače cene, ki so višje kot izvozne. Pravzaprav je zaradi privlačnosti ruskega tržišča sedaj vrsta na Moskvi, da poskrbi za zaščitne ukrepe.

Grafikon: Uvoz in izvoz polizdelkov in končnih izdelkov

Ruski proizvajalci iščejo možnosti za širitev tudi s prevzemi v tujini, pri čemer so nekateri bolj, nekateri pa manj uspešni. Predvsem pa iščejo možnosti vertikalnega povezovanja navzgor ali navzdol oziroma združitve z drugimi velikimi nacionalnimi proizvajalci. S konsolidacijo bi pridobili večjo kontrolo nad cenami, bolj osredotočen pristop k racionalizaciji/rasti kapacitet, več denarja za raziskave in razvoj, vzpostavitev distribucijske mreže in večji vpliv pri oblikovanju politike v Rusiji in drugod. Rusija torej postavlja temelje za zagotovitev močnejšega položaja v letih, ki prihajajo.

VSE SE ZAČNE PRI JEKLENEM ODPADKU

mag. Alenka Kosmač, vodja Raziskav in razvoja

Količina jekla, ki je izdelana z recikliranjem jeklenega odpadka v elektroobločnih pečeh, v svetu zelo hitro narašča. Kljub temu je še vedno prevladujoča integrirana predelava jekla, to je predelava na osnovi železove rude kot vira za izdelavo jekla. Na Jesenicah od ukinitve plavžev ni več integrirane predelave jekla.

Delo elektroobločne peči (v nadaljevanju EOP) sloni na reciklaži jeklenega odpadka (v pogovornem jeziku: rena), ki mu dodajamo tudi omejeno količino drugih elementov, s ciljem doseganja zelene kemijske sestave. Predelava jekla v EOP zahteva velike količine jeklenega odpadka. Jekleni odpadek, ki ga uporabljamo, lahko razdelimo v dve glavni skupini: trgovski jekleni odpadek in notranji povratek.

Trgovski jekleni odpadek predstavlja različne vrste odpadnega starega železa, ki so prisotne na trgu. Jekleni odpadek v osnovi delimo glede na različne lastnosti:

- kemijsko sestavo jekla: malo legirano jeklo ali nerjavno jeklo (legirani jekleni odpadek),
- delež elementov, ki so v jeklu kot nečistoče: t. j. fosfor, baker,
- velikost in obliko,
- homogenost, t. j. odstopanja posameznih lastnosti glede na zahteve.

Visoko kakovostni jekleni odpadek ima majhen delež elementov, ki so v jeklu kot nečistoče, velikost kosov pa je skrbno nadzorovana. Tak jekleni odpadek je posebej pripravljen za mehansko rezanje in tudi najdražji.

Glede na lastnosti je jekleni odpadek razvrščen v različne razrede. Standardizacija različnih vrst pospešuje in olajšuje trgovanje med trgovci in jeklarskimi podjetji.

Notranji povratek izvira iz različnih procesov v predelavi jekla in predstavlja del materiala, ki odpade v proizvodnem procesu. V večini procesov nekaj odstotkov materiala izgubimo zaradi različnih vzrokov, kot so na primer odrez začetnih in končnih delov trakov ali plošč, obrezovanje robov, napak na proizvodih ipd. Količina notranjega povratka je odvisna od vrste in števila procesnih stopenj v proizvodnji. Delež notranjega povratka se odraža v celotnem izkoristku (pogovorno: izplenu).

Jekleni odpadek predstavlja kovinski vložek, ki ga zalagamo v EOP. Poleg kovinskega vložka pa je potrebno dodajati tudi nekovinski vložek. Najpomembnejši sestavini nekovinskega vložka sta koks, kot vir ogljika za potek kemijskih reakcij, in apno, ki ga potrebujemo za tvorbo žlindre.

V jeklarnah se zahteva natančna kontrola jeklenega odpadka. Prva kontrola se izvaja že pred samim transportom v jeklarno, in to tako glede velikosti in oblike jeklenega odpadka, radioaktivnosti materiala kot glede kemijske sestave naključno izbranih kosov.

Proces izdelave jekla v EOP je primeren tako za malo legirana jekla kot za visoko legirana jekla, kar omogoča širok izbor proizvodov. Proizvodne kapacitete EOP so različne glede na posamezno podjetje, običajno pa so med 50 in 150 tonami. Danes EOP služi v glavnem le kot agregat za taljenje jeklenega odpadka, čeprav je možno izvesti večino jeklarskih metalurških postopkov.

Recikliranje jeklenega odpadka je izredno pomembno, saj pomeni prihranek naravnih rudninskih virov in energije, kar je pomembno tako z ekološkega kot ekonomskega stališča. Jeklo je edini material, ki ga je možno s postopkom recikliranja uporabljati neskončno dolgo in pri tem ne izgubi svojih lastnosti in kakovosti.

Jekleni odpadek

MOŽGANSKI FITNES

Anja Potočnik, pomočnica uprave za odnose z javnostmi v SIJ – Slovenski industriji jekla

Naši možgani imajo radi raznolikost in radovednost.

Znanstveniki pravijo, da starejši ljudje ne postanejo zapečkarji samo zato, ker pešajo njihove fizične sposobnosti, temveč zato, ker peša njihova radovednost. Prav tako kot telesna vzdržljivost sta pomembni tudi naša mentalna zmogljivost in prožnost. Naši možgani za svojo pronicljivost, sposobnost pomnenja in hitrega reagiranja potrebujejo raznolikost in radovednost. Ponudimo ju našim sivim celicam!

1. Igrajmo razne miselne igre

Igre so preprost in čudovit način spodbujanja in izzivanja naših možganov. Vse bolj priljubljeni sudoku, križanke in mnoge računalniške igrice izboljšujejo hitrost reagiranja in pomnenja možganov. Poleg tega so zabavne. Da se pokažejo učinki, je dovolj, če se jim posvetimo vsaj 15 minut na dan.

2. Meditacija

Dnevna rutina meditiranja ni namenjena samo sproščanju, temveč tudi razgibavanju možganov. Ko meditiramo, smo v drugačnem duševnem stanju in svojim mislim, možganom odpiramo nove zanimive poti.

3. Hrana za možgane

Možgani potrebujejo zdrave, nenasičene maščobe, kot so npr. v oreščkih in ribah.

4. Pripovedujte zanimive zgodbe, vice

S pripovedovanjem zgodb utrjujemo spomine in podoživljamo dogodke. Pripovedujte zgodbe na zabaven, zanimiv način, da jih bodo ljudje z zanimanjem poslušali in tako izkazovali zanimanje tako za vas kot za vsebino pripovedovanega.

5. Izključite televizor

Povprečen človek gleda televizijo skoraj 4 ure na dan. Raje ta dragoceni prosti čas namenite druženju, športu ...

6. Ukvarjanje s športom je tudi telovadba za možgane

Telesna vadba je tudi dobra možganska vadba. Ko se ukvarjamo z različnimi športi, morajo možgani osvojiti nove veščine, ocenjevati razdaljo, loviti ravnotežje ... Bolj kot so raznoliki športi, s katerimi se ukvarjajo, bolj se razgibavajo tudi naše sive celice.

7. Berite knjige, gradiva, ki jih ponavadi ne berete

Knjige so zanimive, polne novih informacij, dejstev ... Če ponavadi berete zgodovinske knjige, vzemite za spremembo v roke napeto detektivko. Ob branju si ustvarjamo svojo slikovno predstavo napisanega in naši možgani imajo veliko dela.

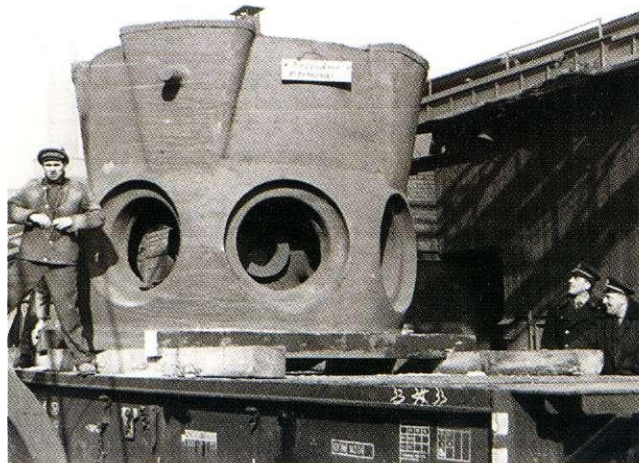
8. Osvojite novo veščino

Pri osvajanju novih veščin delujejo različna področja možganov. Aktiviramo spomin, učimo se novih gibov in močno se sproščajo asociacije. Čeprav imamo radi rutino, ustaljene hobije ..., je pomembno, da se za spremembo lotimo povsem novih in drugačnih stvari.

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

Iz fotoarhiva GMJ izbral Silvo Kokalj.

Naraščajoče potrebe po električni energiji so narekovale gradnjo velikih central na takratnih jugoslovanskih rekah. V Železarni Jesenice so v februarju 1967 vtili nekaj pomembnih kosov za HC Spodnja Drava.

8. 2. 1967 – Avtogeno rezanje jalove glave pri pristanu za hidroelektrarno Srednja Drava

16. 2. 1967 – Odliček peste gonilnika namenjen za nadaljnjo uporabo v Litostroj

18. 2. 1967 – Avtogeno rezanje jalove glave pri pristanu za hidroelektrarno Srednja Drava

ČUDOVITA PERZIJA ALI S POTI PO IRANU III. del

Miro Koder

Iz Esfahana sem prispel v Yazd. Mesto leži na obrobju velikih puščav Dasht-e Kavir na severu, ki je večinoma pokrita s soljo, in Dasht-e Lut na jugu, ki je kamnita in deloma peščena. Stari del mesta naj bi bil po pripovedovanju eno najstarejših mest na svetu in je že dolgo pod zaščito Unesca.

Hiše naj bi bile stare več kot 800 let. Gradbena materiala, ki sta bila na voljo, sta bila puščavski pesek in slama, kar daje zgradbam značilno rdečo barvo. Skozi labirint nekaj metrov visokih zgradb in ozkih temačnih ulic se da priti samo peš ali pa z motorjem. Iz teh štrlijo zračniki ali badgirji, iranske prezračevalne naprave. Te lovijo veter in ga usmerjajo v notranjost hiš. Vodo v mesto dovajajo po qanatih, to je po podzemnih kanalih iz 40 km oddaljenih

Bagdirji, lovilci vetrov

gora. Vodnjak je najpogostejše v eni izmed mnogih mošej, ki so v mestu. Čeprav je velikokrat huda suša, voda nikoli ne presahne. V starem delu mesta dominira mošeja Jameh iz 12. stoletja, ki naj bi bila najlepša v Iranu. Ima dva minareta, ki sta visoka 48 metrov in okrašena s čudovitimi

keramičnimi ploščicami.

10 % prebivalcev mesta je Zoroastrijske vere, to je bila uradna vera v antični Perziji, ena prvih, če ne celo prva monoteistična religija v zgodovini. Verovanje v Ahuro Mazdo in večni boj med dobrim in zlom je vplivalo na kasnejše religije, tudi na judovstvo in krščanstvo. Večina zoroastrov se je ob prihodu Arabcev umaknila v Indijo, kjer so znani kot parsiji. Utemeljitelj je bil prerok Zarasutra, ki naj bi živel v stari Perziji v 6. stoletju pred našim štetjem. Po njegovem mnenju je bil svet prvotno popoln, kasneje pa se je spremenil v bojišče med dobrim in zlom. Ko se bo ta boj končal, lahko pričakujemo popolnost. Verniki častijo ogenj, a ne ognja samega, pač pa njegovo svetlobo, za katero verujejo, da je vir dobrega. V bistvu pa je vsaka svetloba vir dobrega, tudi sonce. Ogenj je bil pač v vsej zgodovini najbolj primeren vir svetlobe. V mestu je kar nekaj templjev, kjer gorijo večni ognji, nekateri med njimi že 2500 let, kolikor je stara sama vera. Zoroastrijanci so imeli tudi neobičajen pokop mrtvih. Pokopavali so jih v tako imenovanih "stolpih tišine", kateri so bili na obrobju mesta. Enega izmed njih sem si ogledal tudi sam, stoji na vzpetini in z malo truda sem splezal na njegovo obzidje. Z vrha se je odprl lep pogled na

Čudovit park

mesti in okoliške visoke gore. Znotraj stolpa je na sredini okrogla jama, ki so uporabljali kot nekakšno pokopališče. Vera pravi, da če bi trupla zakopali v zemlji bi, jo onečastili, če bi trupla sežgali, bi onečastili ogenj in zrak, prav tako pa jih niso vrgli v vodo, ker je voda sveta. Tako so trupla vrgli v jamo in so zanje poskrbeli mrhovinarji. Kostni so dali v posebna zbirališča. Danes tega ne smejo več početi. Po slabih dveh urah vožnje v puščavi prispem do Chak Chaka. To je najbolj pomemben romarski kraj zoroastrijancev. Nahaja se visoko v gorah nad puščavo.

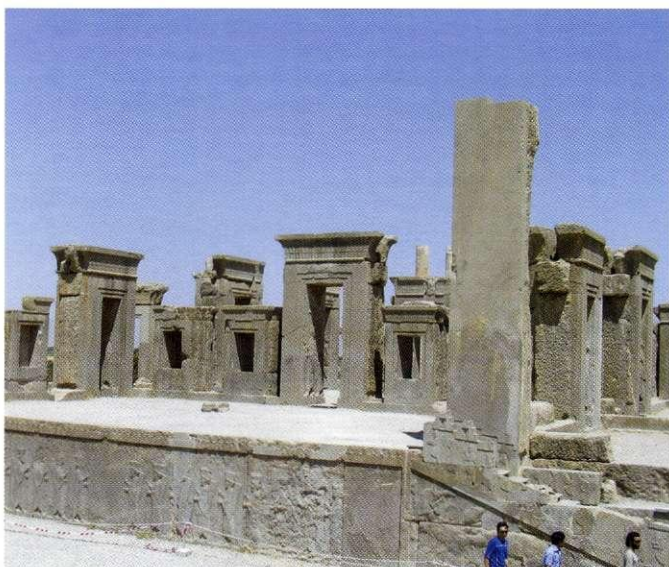
V hudi vročini sem hodil naokrog in edina živa duša v kraju je bil starček z belo kapo, ki mi je odprl vrata v svetišče, kjer v več posodah gori večni ogenj. Ko sem se usedel na prijetno hladen marmor, mi je bilo takoj jasno, od kod izvira ime kraja. Po skalah je curljala in kapljala na tla hladna voda, ki izvira nad svetiščem – čak, čak, ... Ob povratku sem se ustavil še v Meybod, 52 km severno od Yazda. V mestu je obnovljena stara pošta, karavanseraj, v katerem so se ustavljali bogati trgovci na Svileni poti, zanimivi so se mi zdeli privezi za kamele, na sredini je čudovit pokrit qanat, v njem sem namočil noge. V bližini je restavrirana Safavid-era, ice house (ledena hiša), pred zimo so vanjo spustili vodo, ki je zmrznila. Pomladi in poleti pa so led sekali, ga zavili v slamo in prodajali ljudem. Na koncu mesta je še nenavadno okrogel bird tower (ptičji stolp). Včasih je bil to dom 4000 golobov. Na sredi mesta je stara trdnjava Narein, ki jo prav tako obnavljajo. Visoka je 25 metrov, ima 5 nadstropij in zavzema površino 4 hektarjev. Njeni začetki naj bi segali v 3. tisočletje pred Kristusom.

Shiraz imenovan tudi drugi Pariz, za mene najlepše iransko mesto, mesto z najlepšimi parki. Najlepši je Bagh-e Eram. Razprostira se v okolici stare palače in je po velikosti in raznolikosti kot botanični vrt. Lahko se kosa s podobnimi po svetu. Eden od ciljev Shiraza sta tudi mavzoleja slavnih iranskih pesnikov, ki sta bila rojena v mestu Hafeza in Sadija. Hafezov mavzolej je lepši. Obdan je s čudovitim parkom, v katerem sta dva velika okrasna bazena. Po stopnicah se pride pod marmornimi stebri in oboki na veliko dvorišče. Med okrasnim grmovjem, drevjem in vodnjaki zavzema osrednji del dvorišča odprt paviljon, katerega kamnito streho podpirajo stebri iz belega marmorja. Iz enakega kamna je tudi sarkofag pod njim in na pokrovu so vklesani pesnikovi verzi. Veliko ljudi je tudi v mavzoleju Shah-e Cheragh. Grob brata verskega voditelja imama Reza iz najbolj svetega iranskega mesta Mashada je zbirališče šiitskih romarjev. Kot v druge podobne mošeje je tudi tukaj ločen vhod za moške in ženske, ki smejo vstopiti le zavite v čador. Notranjost te zaslepi, saj so vse stene prekrte z mozaiki majhnih zrcalc, od katerih se odbija svetloba. Najbolj goreči verniki božajo in poljublajo že vhodna vrata in stebre, ki stojijo ob poti do zastekljene grobnice. Marsikdo kleče pridrsa do nje, večina pa moli kje v kotu, potem ko je darovala že kakšen bankovec skozi reže v stekleni kletki.

Ne bi bil v Iranu, če ne bi obiskal Takht-e Jamshid, ki je bolj znan kot Perzepolis. Mesto je v obdobju Ahamenidov začel graditi Darij I pred več kot 2500 leti, dokončali pa so ga kakšnih 150 let pozneje. Mesto je bilo obdano z visokim obzidjem in zgrajeno v različnih ravneh – višjega rodu so bili gostje, v višje ležečih

prostorih so jih sprejemali, a vsi so vstopali skozi znamenita Vrata Narodov. Največja je bila palača stotih stebrov, najimenitnejša pa zagotovo Apdana, kjer je vladar sprejemal najbolj pomembne goste in njihova darila. Še posebej je zanimivo stopnišče z reliefi, na katerih lahko brez težav razpoznamo pripadnike različnih narodov, kar naj bi odsevalo vladarjevo spoštovanje različnosti narodov obsežnega perzijskega imperija. Darija I, ali kot so ga imenovali Darija Velikega, poznamo iz šolskih klopi kot velikega poraženca na Maratonskem polju (490 p. n. št.), a naj izkoristi to priložnost kot obliž na njegovo zgodovinsko podobo. Bil je namreč najbolj uspešen ahamenidski kralj. Kodificiral in vpeljal je univerzalni pravni sistem "data", svoj ogromni imperij je razdelil na 20 upravnih enot – satrapij, ki so bile povezane z 2500 km kraljeve ceste, kar je omogočilo, da so pregalopirali kraljestvo v 15 dneh. V Darijevem času so v Perziji razvili izreden poštni sistem, začeli uporabljati standardne kovance, kar je pospešilo trgovino; s prekopom (predhodnikom Sueškega kanala) so povezali Nil in Rdeče morje.

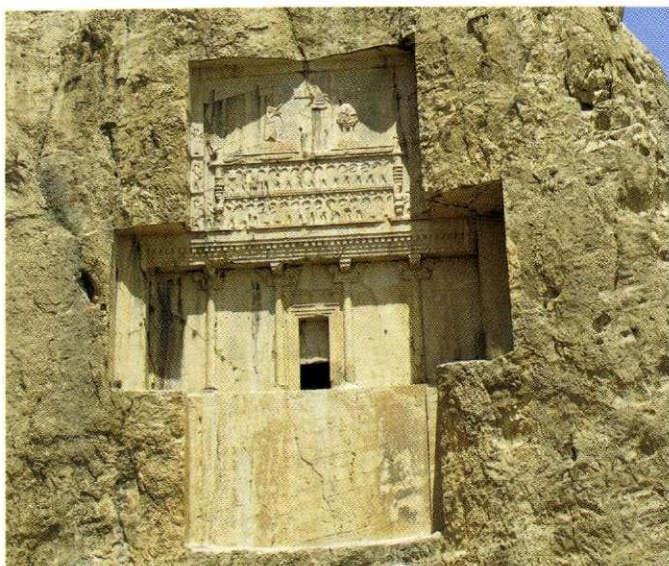
Perzepolis je leta 331 p. n. št. požgal Aleksander Veliki in tako dokončno uničil perzijski imperij. Menda je kar 5000 kamel in 20000 mul odnašalo naropano bogastvo v Grčijo. Grki so mestu dali sedanje ime, zanimivo pa je, da v grščini lahko pomeni "perzijsko mesto" ali pa "porušeno mesto". Po Aleksandru si mesto ni nikoli več opomoglo. Bleščeče trenutke je zopet doživelo leta 1971, ko je zadnji iranski šah Reza Pahlavi priredil razkošno proslavo 2500-letnice imperija. Med udeleženci je bilo veliko predsednikov in kraljev z vsega sveta, a

Dariusova palača

Dvoglavi orel

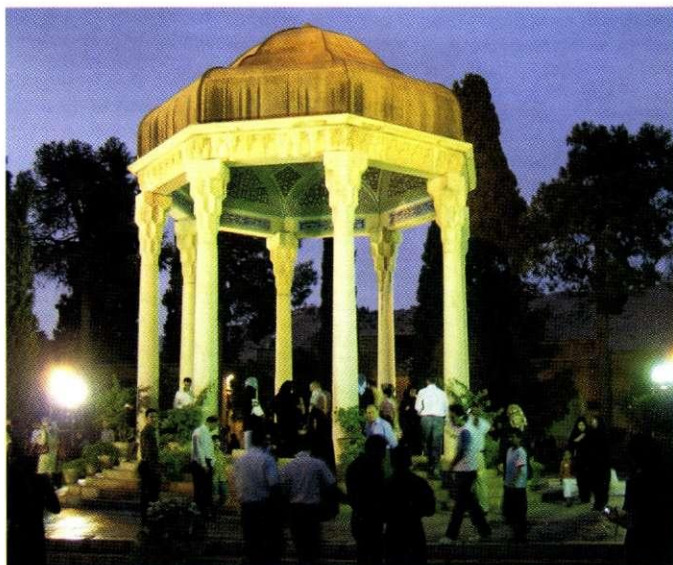

Grobnica Dariusa prvega

domačini so šahu hudo zamerili razsipnost.

Perzepolis leži na ravnici pod skalnimi vzpetinami. Če bi bilo to mesto kjerkoli v Evropi, bi se trlo turistov, tako pa sem bil med nekaj domačimi turisti v vročem avgustovskem dnevu skoraj edini tujec. Obiskal sem še bližnji Naqsh-e Rostam, kjer so grobnice Darija I, Darija II in Artaxerkesa I ter Xerxesa I. Ležijo visoko v skalnih stenah, družbo pa jim delajo samo ptice.

Je pa Shiraz poznan še po vinu. Ja, po vinu, čeprav je v Iranu strogo prepovedano piti alkohol. V mestu je polno vinskih trt, ki dajejo najboljše vino na svetu in bi ga bilo škoda metati stran. V Shirazu je izjemoma dovoljeno ob verskih obredih piti vino, pa tudi na skrivaj se ga da. Jaz ga nisem videl nikjer, tako da ga tudi poskusil nisem. So pa v Shirazu tudi najbolj poznani zdravniki

Grobnica Hafeza

(opravljajo) operacije na srcu, so poznani ortopedi, odlični dentisti (izdelava porcelanastega zoba naj bi stala 40 USD, pri nas 200 do 300 evrov); ko bom popravil svoje komplicirano zobovje, se bom sigurno vrnil. Optiki so mi popravili okvir očal za pol dolarja, antirefleksna stekla so desetkrat cenejša kot pri nas. So pa skoraj vsi specialisti študirali v Ameriki, kjer je velika kolonija Irancev. Po nekaterih statistikah naj bi jih bilo nekaj več kot 5 milijonov. Pred Hafezovo grobnico sem srečal starejšo gospo, ženo iranskega arhitekta s katerim živita v Ameriki. Prišla je obiskat svojo nekdanjo domovino in si obenem dala popraviti svoji protezi. Živo se je spominjala šahovih časov in nič kaj ni bila navdušena nad današnjim sistemom.

Se nadaljuje.

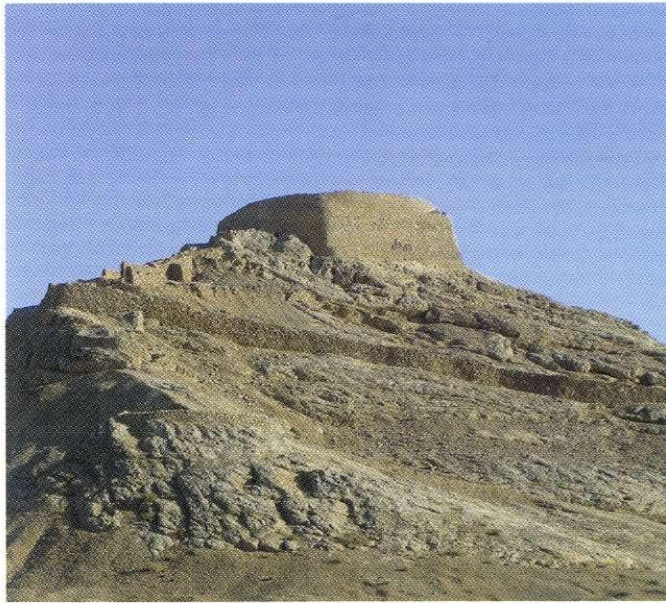
Harem in palača stotih stebrov

Prerok Zarasutra

Vhodna vrata narodov

Stolp Zišine

Zoraester

Visoko je Ckahl, Chak

ALPSKI SMUČARSKI KLUB (ASK) KRANJSKA GORA

Anton Albreht, predsednik ASK Kranjska Gora

Društvo z imenom "ASK KRANJSKA GORA" je bilo ustanovljeno konec leta 1983 kot samostojno društvo, s ciljem pospešiti vadbo alpskega smučanja in zagotoviti sredstva, ki bodo prizadevnim in nadarjenim omogočila vrhunsko vadbo in s tem uvrstitev v državno reprezentanco.

ASK danes združuje tri samostojne sekcije, ki delujejo v skladu s pravili društva in so za svoje delo odgovorne upravnemu odboru društva. Omenjene sekcije so Alpska, ki jo sestavljajo aktivni tekmovalci, trenerji, člani področnega zbora učiteljev in trenerjev smučanja (ZUTS Slovenije) in ostali člani društva, ki se opredelijo za delo v alpski sekciji. Druga sekcija je Pokal Vitranc, ki pripravlja, izvaja in opravlja organizacijska in operativno tehnična opravila za izvedbo mednarodnih in drugih večjih tekmovanj. Tretja sekcija je Smučarska šola ASK Kranjska Gora in opravlja komercialne dejavnosti s področja učenja alpskega smučanja, učenja deskanja na snegu, učenja teka na smučeh in organizacije tekmovanj, ki so zaključek vsakega tečaja učenja.

ASK je od časa ustanovitve postal drugi najštevilčnejši klub (poleg SK Branik) v državi in se v različnih pokalnih tekmovanjih, ki potekajo pod okriljem SZS, uvršča med 2. in 5. mestom. V minulem obdobju smo vzgojili veliko tekmovalcev, ki so bili člani različnih državnih reprezentanc, in krono uspehov je v lanskem letu zaključil Jure Košir, eden najboljših slalomistov zadnjega desetletja. V tem času na svetovnem prvenstvu v Areju tekmujejo dva naša člana; Urška Rabič in Andrej Šporn. Tudi v mlajših selekcijah imamo nekaj nadarjenih tekmovalk in tekmovalcev, ki predstavljajo našo športno nacijo širom po svetu.

Profesionalna in odlična organizacija vsakoletne tekme za svetovni pokal v slalomu in veleslalomu za moške je poleg

mlada obetavna generacija alpskih smučarjev

Planice največji športni dogodek v državi, ki prinaša našo prepoznavnost v svetu.

Organizacijski komite Pokal Vitranc s svojimi službami (15) vedno poskrbi, da je

Jure Košir čestita mladi reprezentantki Urški Rabič

tekmovanje v danih pogojih ocenjeno z najvišjo oceno in smo do nadaljnjega stalni organizator tekem svetovnega pokala. Visoka ocena izvedbe tekmovanja je zasluga zvestih sodelavcev, ki prihajajo tudi iz sosednjih smučarskih klubov, gasilskih društev, gorskih reševalnih postaj in nesebično izvajajo naloge in občasno ostajajo neimenovani, vendar brez njih ne bi bilo tako, kot je.

Po letošnji zimi se bo od tekmovališč poslovil tudi naš najboljši deskar Dejan Košir, večkratni zmagovalec tekem za svetovni pokal in svetovni prvak v slalomu. Osnovno smučarsko znanje si je pridobil v času ustanavljanja ASK, kasneje pa ga je nova smučarska disciplina tako prevzela, da je s pomočjo staršev in predvsem sam s svojo voljo do dela, talentom in še bi lahko naštevali, dosegal fantastične rezultate. Njemu gre zahvala, da smo tudi v klubu spoznali "snowboard" in nekajkrat organizirali mednarodno tekmovanje. Strokovno pomoč za doseganje največjih uspehov, ki jih je Dejan dosegel, mu je med ostalimi vsekoli nudi tudi naš trener, prof. Aleš Vidic, ki profesionalno deluje v ASK in je za delo k doseženim uspehom Dejana prejel najvišje priznanje za trenerje, ki ga podeljuje Olimpijski komite Slovenije.

Posebna zasluga gre Juretu Koširju (fantastična poslovilna tekma, ki jo je pripravil, je privabila v Zgornjesavsko dolino toliko ljudi, da se tega ne pomni), da je že vse pripravljeno za drugo tekmovanje najboljših smučarjev zadnjega časa. Novost letošnje tekme "Ski Legends" je v tem, da se bodo z legendami pomerili najboljše kvalificirani ljubitelji smučanja. Kvalifikacije na tekmovanje legend že potekajo s predtekmovanji v dveh veleslalomih, ki jih organizira ASK skupaj s Hit Holidays.

V zadnjih letih je v Sloveniji opaziti manjše število otrok, ki se odločajo za treniranje alpskega smučanja, kar je zaskrbljujoče, saj se nam zmanjšuje baza za kasnejše uspešno delo. Ugotavljamo, da je glavna ovira za nadaljnji razvoj predvsem problem visokih stroškov, ki so povezani z dejavnostjo in z razvojem tega športa. Glede na ekonomsko situacijo je vse manj staršev pripravljenih in sposobnih izdajati toliko sredstev za šport svojih otrok ne glede na njihovo nadarjenost.

Razveselljivo je, da smo v našem klubu že pred dvema letoma uspeli zaustaviti padec vpisa in smo z načrtovanim spodbujanjem uspeli pridobiti nove člane.

V načrt Alpske sekcije smo zapisali, da moramo ostati med prvimi smučarskimi klubi v Sloveniji po številu članov in so zato tudi letošnji posamezni načrti za vsako selekcijo smelo načrtovani.

Klub svojo dejavnost financira iz denarnih virov, kot so prispevki staršev, sredstva Občine, sredstva od organiziranja tekem,

Dejan Košir

sredstva od sponzorjev in donatorjev.

Seveda pa dejavnost Alpske sekcije presega zgoraj zbrana sredstva iz naštetih virov in se dodatna sredstva namenijo iz ostanka dohodka sekcije OK Pokal Vitranc. Pri tem je potrebno poudariti, da so k organizaciji tekmovanja za svetovni in evropski pokal povabljeni in vključeni v delo vsi starši aktivnih tekmovalcev, ki nagrado za delo obračunajo kot prispevek za dejavnost Alpske sekcije.

In na koncu še povabilo na letošnji 46. POKAL VITRANC 2007, ki bo 3. in 4. marca. Nasvidenje v Kranjski Gori.

53. KURIRSKI SMUK PRISTAVA 2007

Besedilo in fotografije: Janez Pipan

V Javorniškem Rovtu na Pristavi, poleg Kurirske koče, je v nedeljo, 4. februarja, potekal že 53. tradicionalni kurirski smuk. Prijavljenih je bilo 106 smučarjev, tekmovalo pa jih je 66. Udeleženci so bili razporejeni v različne kategorije glede na starost in spol, in sicer: otroci v kategoriji A (leto rojstva 2001 do 2003), kategorija B učenci OŠ (deklince, dečki 1–3 razred, 4–6 razred in 7–9 razred), kategorija C občani in občanke nekdanje občine Jesenice, kategorija D veterani in E kategorija veterani ZB NOB do 78 let ter nad 78 let kategorija veteranov vojne za Slovenijo. V organizacijskem odboru so med drugim sodelovali Branko Noč (predsednik), Jože Zidar (podpredsednik), Baloh (ZB NOB), pokrovitelj smuka ZB NOB Javornik – Koroška Bela.

Lepo vreme je privabilo skoraj 200 udeležencev in spremljevalcev, dobra pa je bila tudi gostinska ponudba. Očitno je, da se bo tradicija tovrstnega smučarskega druženja nadaljevala tudi v bodoče, saj imamo veliko mladih kadrov in naslednikov te rekreacije. To pa je tudi edino smučarsko tekmovanje organizirano v jeseniški občini.

Vsi najboljši so prejeli kolajne in pokale, veterani pa so za udeležbo dobili priznanja.

POČITNICE V MORAVSKIH TOPLICAH

Sonja Cuznar, predsednica

Kompleks zajema bazene pod streho in na prostem ter tako ponuja kopanje tudi v neprijaznem vremenu, celo pozimi. Vodni kompleks obsega površino 5.000 m, gostom pa je na voljo kar 20 bazenov. 11 novih bazenov ponuja v dveh nivojih pestre programe in atrakcije: divjo reko – brzico, vodno zračne ležalnike, gejzirje, slapove, vodne in zračne masaže, protitočno plavanje, plavalne steze, vodne tokove, žvrkljajoče kopeli. Največja privlačnost pa je 22-metrski stolp s toboganoma dolžine 170 in 140 m.

V temu prečudovitem kompleksu imamo v kampu počitniško prikolico, predelano v bungalov, ki ima električno ogrevanje, TV, klimo in opremljeno kuhinjo.

Cena 7-dnevnega bivanja v času od januarja do sredine

junija in od sredine septembra do decembra znaša 230 EUR.

V času od sredine junija do sredine septembra pa 310 EUR.

V ceno je vključeno neomejeno kopanje za 4 osebe. V primeru, da je oseb več, so samoplačniki, kopalne karte so za otroke do štirih let brezplačne, otroci od 4 do 10 leta imajo 50 % popusta, od 10 do 14 leta pa 30 % popusta.

Prijavite se lahko po internem telefonu na številko **1218 ali 041 692 725. Ob prijavi se plača akontacija 50 EUR.** Prednost prijave imajo člani sindikata NEODVISNOST, v primeru nezasedenosti pa ostali zaposleni v družbi ACRONI in SUZ.

SINDIKAT DRUŽBE ACRONI NEODVISNOST-KNSS

LETOVANJE V TERMAH PTUJ

Stanovanjsko podjetje d. o. o., Stojan Gerdej, direktor

Stanovanjsko podjetje, d. o. o., izpostava Meting, Industrijska 2a, Jesenice, vam nudi letovanje v Termah Ptuj, in sicer v dvo, tro in štiriposteljnem bungalovu s tušem, WC, telefonom, televizijo in hladilnikom.

ZARADI SPREMENJENIH CEN V TERMAH PTUJ VELJA OD 02. 01. 2007 NOV CENIK ZA LETOVANJE

CENIK (od 02. 01. 2007 do 30. 06. 2007)

ODRASLI		
Polni penzion	40,00 EUR	9.585,60 SIT
Polpenzion s kosilom	32,00 EUR	7.668,48 SIT
Polpenzion z večerjo	32,50 EUR	7.788,30 SIT
Prenočišče z zajtrkom	24,50 EUR	5.871,18 SIT
Prenočišče	18,50 EUR	4.433,34 SIT
Zajtrk	6,00 EUR	1.437,84 SIT
Kosilo	7,50 EUR	1.797,30 SIT
Večerja	8,00 EUR	1.917,12 SIT
OTROCI (od 4 - 12 let imajo 30% popusta)		
Polni penzion	28,00 EUR	6.709,92 SIT
Polpenzion s kosilom	22,40 EUR	5.367,94 SIT
Polpenzion z večerjo	22,75 EUR	5.451,81 SIT
Prenočišče z zajtrkom	17,15 EUR	4.109,83 SIT
Prenočišče	12,95 EUR	3.103,34 SIT
Zajtrk	4,20 EUR	1.006,49 SIT
Kosilo	5,25 EUR	1.258,11 SIT
Večerja	5,60 EUR	1.341,98 SIT

V ceni je vključena karta za kopanje v vseh bazenih, uporaba savne in fitnesa. Možnost plačila na 5 obrokov.

Dodatne informacije in prijave na tajništvu Metinga, telefon 04 583 6576.

LIMBARSKA GORA

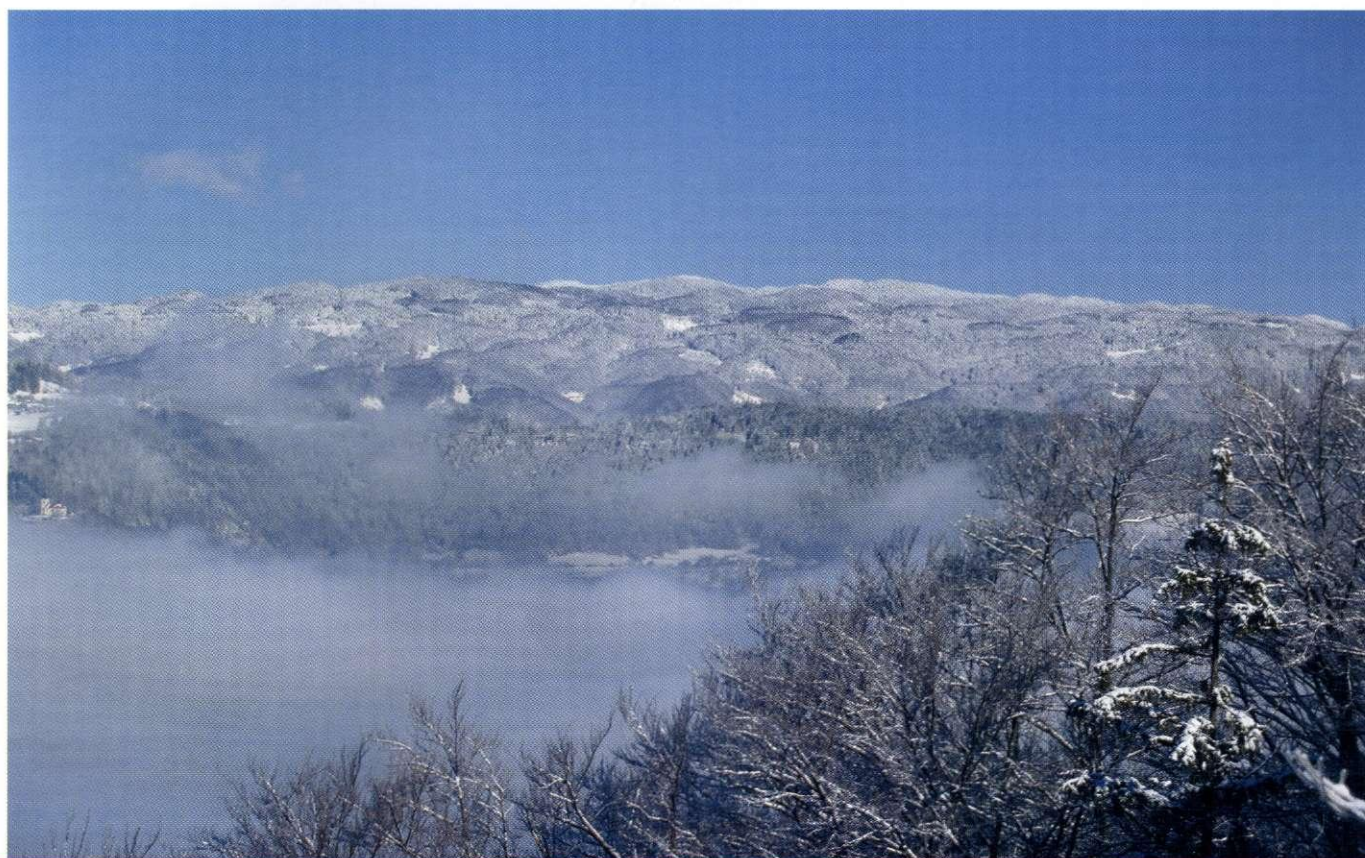
Tone Kelbl

Minil je mesec februar, mesec praznovanj. V začetku kulturni praznik, trenutek, ko ste si lahko privoščili ogled kakšne gledališke predstave, koncerta, razstave, vse to človeku pomaga pri premagovanju vsakdanjika. Čeprav v mesecu februarju lahko zapade še precej snega, se mraz nepreklicno poslavlja. Pomlad je že skoraj pred vrati, saj je nekoč veljalo, da sv. Valentin, ki goduje 14. februarja, prinese ključke do korenin. Danes pa je to predvsem praznik zaljubljenecv, prijateljev in vseh, ki se imajo radi. Veliko smeha in radosti pa je prinesel pust, ki verjetno ni minil brez krofov. Na koncu meseca pa so imeli praznik še šolarji, namreč zimske počitnice.

Vrh Limbarske gore

Pogled na Menino planino

Cerkev sv. Valentina

Limbarska gora (773 m), na kateri stoji cerkev sv. Valentina, je dostopna z več strani, s severa iz Krašnje in Blagovice, z juga pa iz Moravč. Iz Moravč sta na vrh speljani dve poti, kot nalašč, da jo po prvi krenemo navzgor in po drugi navzdol. Iz središča kraja vodi cesta proti severu v vas Sotesko. Pred vasjo cesta zavije na desno, čez most prek potoka Drtijščica. Nato gremo skozi vas Serjuče, na koncu vasi pa nas markacije usmerijo na kolovoz in po njem v gozd. Vzpon je blag, zato hoja ni naporna. Po uri hoje iz Moravč nas lesena tabla usmeri proti vrhu, ki ga dosežemo v nekaj minutah. Cerkev sv. Valentina, ki je bila zgrajena okoli leta 1735, nas osvoji že na prvi pogled, ko pa pridemo bliže, se nam prikaže še zvonik, stoječ nekaj metrov stran. Gre seveda za eno najboljših del znanega gradbenika Gregorja Mačka (1682–1745), ki je med drugim naredil načrte tudi za cerkvi na Šmarni gori in na Dobrovi pri Ljubljani. Limbarska gora, na kateri je v 12. stoletju stal grad, je imenitno razgledišče. Z vrha se nam proti severozahodu ponuja pogled proti

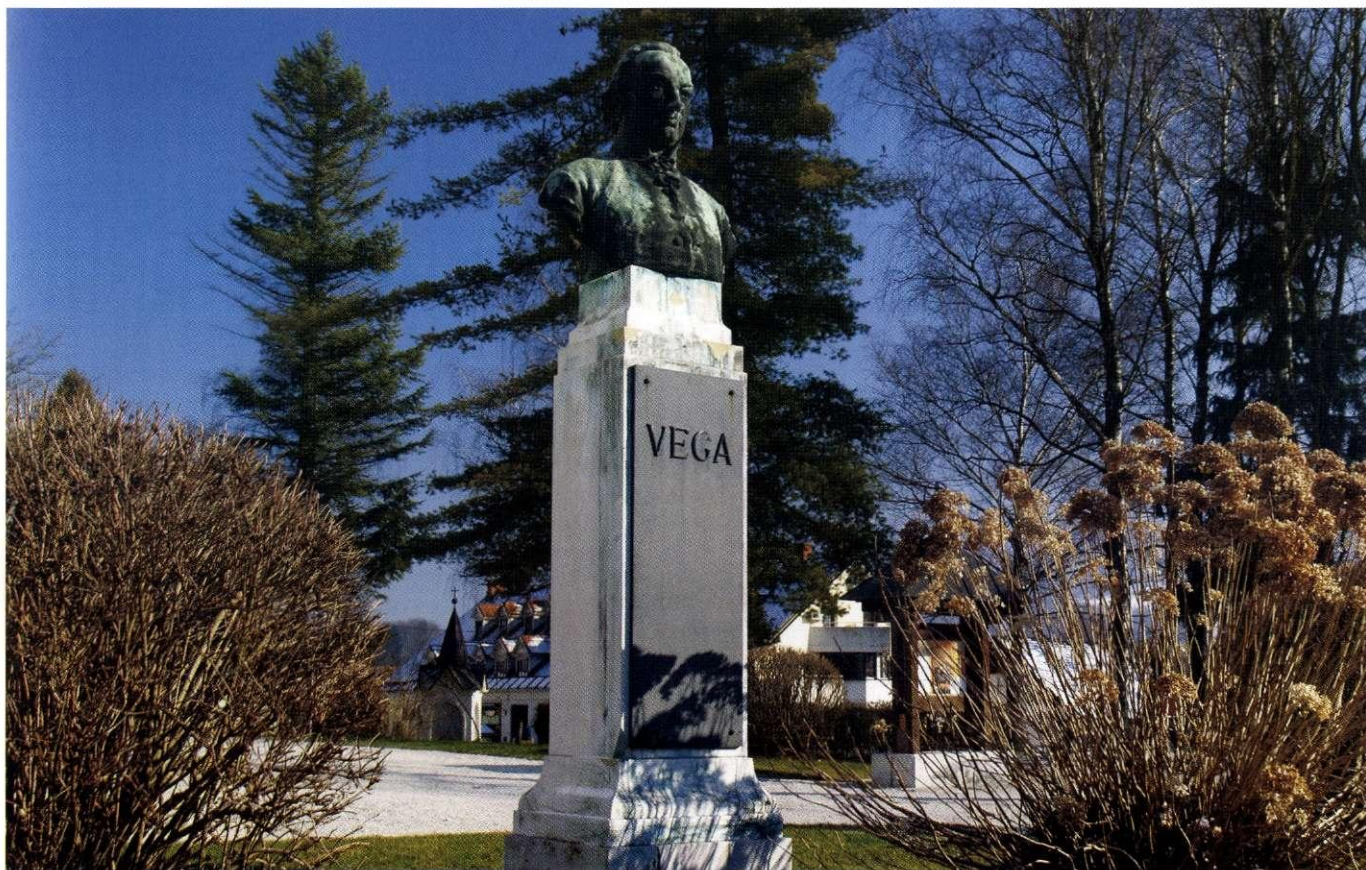
Srečanje na poti ... ne ni živ!

Kamniško-Savinjskim Alpam in na številne vzpetine pod njimi, na vzhodu so zasavske gore, na zahodu pa nas v daljavi pozdravljajo Julijci. Ob cerkvi je tudi prijetno gostišče, ki nas kar vabi v svojo notranjost. Če se vrnemo v dolino po drugi poti, krenemo pri kapelici levo in se spustimo po travnatem pobočju. Kolovoz nas čez nekaj minut hoje pripelje do samotne hiše, mimo katere nadaljujemo naravnost navzdol skozi gozd. Pozneje prečkamo cesto in sledimo makadamu, ko se nam naslednjič odpre obzorje, smo že v dolini. Zadnji del poti poteka po asfaltni cesti in čez pol ure smo že v Moravčah. Limbarska gora je čudovita. Čeprav na vrh vodi asfaltna cesta, je lepša pešpot iz Moravske doline, in to v vsakem letnem času. Za krožno pot bomo porabili slabe tri ure zmerne hoje.

Moravče so največji kraj v Moravški dolini. Že v 13. stoletju so bile Moravče župnija, v začetku 19. stoletja pa jih je Marija Terezija povzdignila v trg, ki je bil znan po sejnih na Martinovo in Matijevo. Na glavnem trgu stoji spomenik v čast

Vas Serjuče

Spomenik Juriju Vega v Moravčah

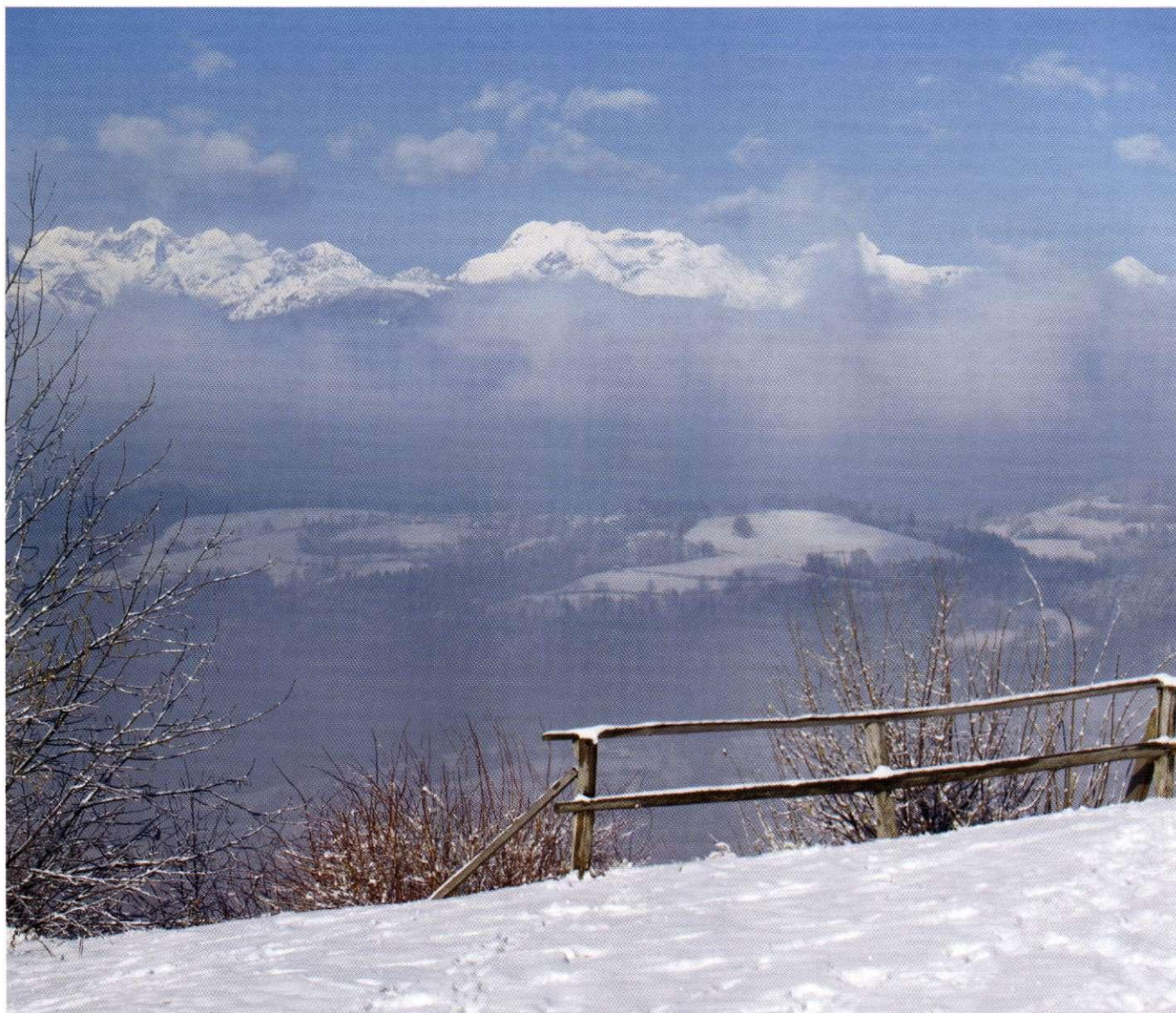
znamenitemu matematiku Juriju Vegi (1754–1802), delo kiparja Ivana Zajca. Jurij Vega se je rodil v bližnjem hribovskem naselju Zagorica pri Dolskem, kjer je danes na ogled njegova rojstna hiša s spominsko sobo. Najbolj znan je bil po logaritemskih tablicah, ki so jih iz rabe in šol izrinili šele računalniki. Vega je v svojih časih ponujal zlat cekin za vsako napako v svojih deset decimalnih logaritemskih tablicah. Za svoje napake je moral plačati samo štiri zlate cekine. V Moravčah se je leta 1850 rodil tudi pisatelj Fran Detela, ne smemo pa prezreti niti smučarskega skakalca Primoža Peterke.

Meseca februarja se začne zima poslavljati in pomlad nezadržno prihaja, to je čas izletov in sprehodov v naravo. Prvo

spomladansko sonce nam požene kri po žilah, zato se mu nastavimo in se naužijmo svežega zraka.

Kateri praznik je bil v februarju za vas najlepši? Je bilo to morda valentinovo, ko je bila izrečena kakšna prijazna beseda od prijateljice ali prijatelja? Saj nas že majhna pozornost bližnjih lahko osreči in razvedri, seveda pa naj bi bilo to skozi vse leto, ne samo na valentinovo. Ali pa kateri drugi praznik, ki se vam je vtisnil v spomin.

Naj vam bo v mesecu marcu lepo.

Pogled na Kamniško-Savinjske Alpe

ŠPIKOV KOT

S šolo zaključil sem že davno,
spomin na to pa še živi.
Učenje končal sem. To je glavno.
Za vse naslednje žive dni.

To zmota bila je huda.
Še zdaj učim se, ko sem star.
Čeprav z veliko več truda,
učenje ni postranska stvar.

Naj bo privatno ali v službi,
vedno je nekaj, kar ne znam.
Butast si celo v družbi
in ni prijetno – rečem vam.

Še vedno mi računalnik je uganka,
kako deluje kakšen stroj.

Vsak dan mi drugo znanje manjka,
z učenjem bijem težek boj.

A mnogi mislijo drugače,
ni treba delat, če ne znam.
Domov nosi nizke plače
in samo tarna, pravim vam.

Saj poznate star pregovor:
"Kdor več zna, ta več velja!"
Len pa pozna odgovor:
"Kdor več zna, ta bolj gara!"

Komaj čakam otoplitve.
Saj ne, da bi prav zmrznjen bil.
Za ogrevanje ni pocenitve,
od "šparanja" sem komaj živ.

Tako pa čakam sonce zlato,
da mi zastonj ogreje kri,
da slečem bundo si kosmato,
sonca treba plačat ni.

Preoblačenje mi ni v zabavo,
sit sem puloverjev in dolgih gat.
Vseh cunj imam čez glavo,
rad nag bi hodil spat.

Vendar je treba potrpeti.
Do toplote je še dokaj dni.
Za ogrevanje denar imeti,
pa bo šlo bolje, se mi zdi.

ŠPIKOVI PREBLISKI

Beseda davek je izpeljana iz besede
daviti.

Če sem že pozimi utrujen, kaj bo prinesla
še le spomladanska utrujenost?!

Še največ imam podatkov o tem, koliko
imam izdatkov.

Ženske so moškemu dane v užitek, žene
v pokoro.

Če je žena nezvesta, pomeni, da mož ni
dobro opravil svojega dela.

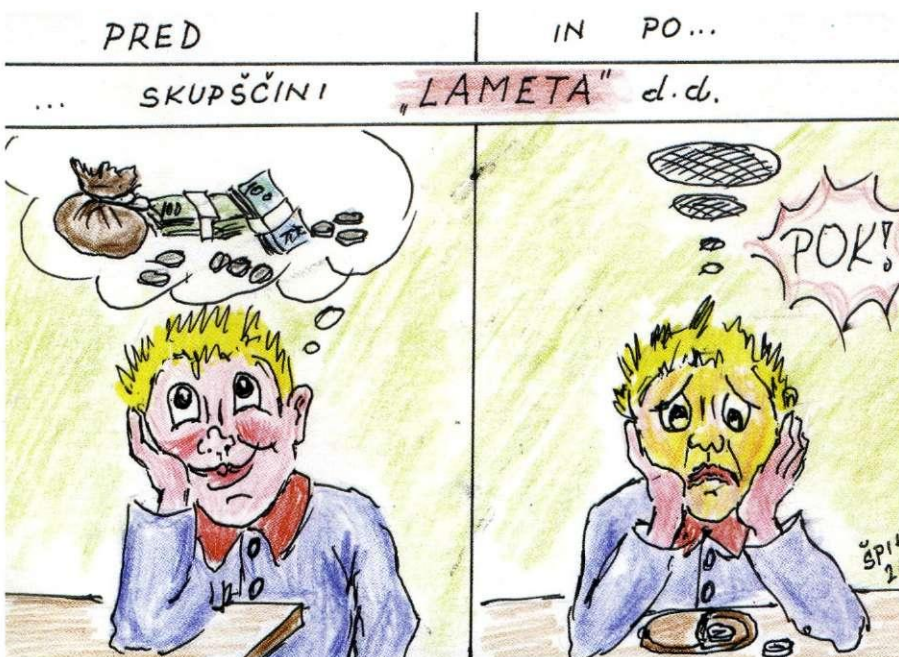
Žena je v koaliciji s hčerko, jaz se pa v
opoziciji.

Potrebujem sponzorja. Moj funkcionar mi
vse pobere.

Živim za bodočnost. Včeraj sem zapravil
tretjo plačo za leto 2008.

Včasih za rekreacijo nisem imel časa,
zdaj za to nimam moči.

Pri nas doma ni nič – to je moje, tisto je
tvoje. Vse je najino, se pravi skupno.
Danes jutraj sem oblekel najine frišne
gate...

AVTOR: DRAGO RONNER	ZAKONSKA ZVEZA	POZITIVNA ELEKTRODA	NEMŠKI FILOZOF (MAX)	SLOVENSKI SKLADATELJ (MATIJA)	OSEBNI ZAIMEK	PIHANJE	FRANCOSKI KNJIŽEVNIK (CHARLES)	ŠPANSKA IGRALKA SASTRE	KINKAVT	AŠOKA JE INDIJSKI KRALJ	RUMENO- RJAVA BARVA	LAJEŽ, LAJANJE	GLAVNI ŠTEVNIK	SLOVENSKI GLEDALIŠKI IGRALEC BOLEČINA	NASPROT- NIK V RAZPRAVI	NEJEVOLJA
MOŠKI, KI KOGA ZASTOPA										OTOK PRED JZ FRAN- COSKO OBALO						
IT. REŽISER (MICHE- LANGEIO)										OBLOŽEN KRUHEK SL. BANČ. (FRANCE)						
AFORIZEM EVGENA JURIČA																
MAJHEN ODER					MOŠKI, KI GOJI ASKEZO	ZAREČ DELEC IGRA NA SREČO						NEKDANJI ČEŠKI POLITIK (EDVARD)	LENNON. VDOVA UGO TOGNAZZI			
REKA NA TAJSKEM				ANG. SVETLO PIVO NERODNEŽ				ANIKA HORVAT			AM. MERA ZA ŽITO ČAKALNI ČAS					
STIRNEN JE NEMŠKI FILOZOF	ORODJE ZA VEČANJE LUKENJ V LESU	BELGIJSKI SLIKAR GR. MIT. LETALEC						DEL ROKE ŠČINKA- VEC						NACE JUNKAR MOŠKI, KI PLETE		
SLOVENSKI DNEVNIK						PEVEC PREDIN GIBANJE ZRAKA							EGIPČAN. BOŽAN. INDIJSKI KRALJ			
RUDI KOSMAČ			AM. IGRAL. (SUPERM.) PRITOK SAVINJE					HRVAŠKA GORA V ISTRI	ST. ŠPAN. NOVEC 91,44 CM						PEVEC RESNIK	NASELJE V BANATU
KONEC AFORIZMA																
MESTO V ZAHODNI ROMUNJI					PREBIVAL. ITAKE NONI ZUNEC							VEJA ZA OBTIKANJE GRAHA				
HLASTNO PITJE								LAHEN UDAREC S PRSTI				PRERIS. POSNETEK				
ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA				RAŽENJ				NAŠA PESNICA ŠKERL				OPERNI SPEV (IZVIRNO)				

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke:

MOŽJE GRADIJO HIŠE ŽENE
USTVARJAJO DOM

Žreb je takole razdelil nagrade:

1. nagrada 35 evrov

Marjan Petač, Verdnikova 28,
Jesenice

2. nagrada 25 evrov

Mira Kocijančič, Cesta revolucije
10, Jesenice

3. nagrada 15 evrov

Nataša Rozman, Rateče 64,
Rateče–Planica

Nagrade boste prejeli na blagajni ACRONI-ja. Odprta je vsak delovni dan od 8.00 do 10.00 ure. S seboj imejte osebni dokument.

Uredništvo

Geslo iz obarvanih polj prepišite v kupon in pošljite do 13. marca 2007 po interni pošti na Uredništvo Novic ali pa na naslov ACRONI, d. o. o., C. Borisa Kidriča 44, 4270 Jesenice. Na ovojnico pripišite "NAGRADNA KRIŽANKA". Zaposleni v ACRONI-ju lahko rešitve oddate tudi v mnenjske skrinjice – brez ovojnic. Pri žrebanju bomo posamezniku upoštevali samo en kupon.

Nagrajenci bodo prejeli denarne nagrade v vrednosti:

1. nagrada 35 evrov, 2. nagrada 25 evrov, 3. nagrada 15 evrov.

Pri žrebanju bomo posamezniku upoštevali samo en kupon.

Uredništvo

Nagradna križanka Februar 2007

Ime in priimek

Ulica

Pošta in poštna številka

Geslo:

[illegible][illegible]